

ESAT ERENOĞLU'NA
ARMAĞAN

Editör

DOÇ. DR. NAZAN ERENOĞLU SON

**ESAT ERENOĞLUNA
ARMAĞAN**

EDİTÖR
DOÇ. DR. NAZAN ERENOĞLU SON

ESAT ERENOĞLU'NA ARMAĞAN

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yayını

Zafer Sağlık Külliyesi Dörtüyl Mah. 2078 Sokak, No: 3, A Blok,

03030 AFYONKARAHİSAR

www.afsu.edu.tr

Yayın No: 1

Yayıncı Sertifika No: 44557

ISBN

978-605-71135-1-1

Yazar

Nazan ERENOĞLU SON

Kapak & Mizanpaj

Seyit Ahmet GÜLLÜ

YAYIN HAKKI

Her hakkı mahfuzdur. Bu kitabın yayımını gerçekleştiren, Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi dışında telif hakları yasası uyarınca, tümü ya da her hangi bir bölümü, yayıncısının veya yazarının yazılı müsaadesi alınmadıkça tekrarlanamaz, basılamaz, kopya edilemez. Fotokopi çıkarılamaz veya kopya anlamı taşıyacak hiçbir işlem yapılamaz.

SUNUŞ

Toplumların gelişebilmesi bilim insanlarına verdikleri değer ile doğru orantılıdır. Bilim insanları kültürlü, alışkan, uzağı gören bireylerse halka gerçekleri gösterebilir ve örnek oluşturabilirler. Öte yandan bizleri yetiştiren, yol gösteren hocalarımızın duruşu, bilime ve hayata bakış açısı, davranışları farkında olmaksızın meslek yaşamımıza ve/veya akademik hayatımıza yansır. Tıpkı ocukların anne babasını rol model alması gibi, değerli hocalarımızın duruşları ve bakış açıları da kariyerimiz boyunca bize ilham verir.

Yaşamını tıp bilimine adayan Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun da temas ettiği herkeste işte böyle bir etki bıraktığı muhakkaktır. Elinizdeki alışma, böylesi örnek bir bilim insanına duyulan vefa borcunun mütevazı bir rneği olarak görülebilir.

1927'de Afyonkarahisar, Emirdağ, Göğüş Yaylasında dünyaya gelen ve hayatı boyunca alana makaleler yazarak, seminerler düzenleyerek katkıda bulunmuş, pek çok değerli bilim adamı, uzman hekim, asistan ve ğrenci yetiştirmiş olan Prof. Dr. Esat Erenoğlu, 1998'de emekli olmuş ve 2010'da yaşama veda etmiştir. Bu alışma, hem merhum hocamızın anısını yaşatmak ve hem de bilime gönül veren hocalarımızdan birisini yeni nesillere tanıtarak tıp tarihine katkıda bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun, Göğüş Yaylasında başlayan yaşamının Eskişehir Osmangazi niversitesi kurucu rektörlüğüne uzanan hikyesini, anılarından ve dostlarının ağzından aktarmaya çalıştık. Beş bölümden oluşan çalışmamızın birinci bölümünde hocamızın özgeçmişi yer alıyor. İkinci bölümde fotoğraflar, üçüncü bölümde ailesinin gözünden hocamız anlatılıyor.

Dördüncü bölümde, genç yaşta aramızdan ayrılan Prof. Dr. Tülay Sarıçam'ın, hocası Esat Erenoğlu'nun yaşama veda etmesinin akabinde kaleme aldığı yazısı, beşinci bölümde ise hocamızın yakın dostları ve çalışma arkadaşlarının yazıları bulunuyor.

Bilime katkısı, yetiştirdiği binlerce akademisyen ve hekim ile birlikte, her fırsatta ülkesi için neler yapılabileceğini anlatan, etrafına ışık saçan, yol gösteren tavrıyla kutup yıldızımız olan hocamızın değerli hatırasını yaşatmak için böyle bir çalışma elbette yeterli değildir. Yine de kıymetli hocamızın anısına ve tıp tarihine ufak da olsa bir katkıda bulunabilmiş olmayı diliyorum.

Ruhu şad olsun.

Doç. Dr. Nazan ERENOĞLU SON

Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik ABD

TEŞEKKÜR

Çalışmanın ortaya çıkıőına vesile olan duayen hocalarımızdan **Prof. Dr. Hasan Hüsrev Hatemi'ye**; Esat hocaya ait bilgi ve belgelere ulaşmamı sağlayan **Dr. Diş Hekimi Neslihan Erenoğlu'na**; Esat Erenoğlu'nun öğrencisi olan ve kitabın hazırlanmasında ilgisini esirgemeyen eőim **Uz. Dr. Osman Son'a**; değerli vakitlerini ayırarak Esat Hoca ile ilgili yazılarını kaleme alan **tüm hocalarıma, dostlarına ve çalışma arkadaşlarına**; çalışmanın basılması ile ilgili destek sağlayan ve yanımda olduklarımı hissettiren, beni cesaretlendiren başta **Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Nurullah Okumuő** olmak üzere **AFSÜ'nün** bütün çalıőanlarına gönülden teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Sunuş	1
Teşekkür	3
BÖLÜM 1	7
Emirdağ Göğüş Yaylası	9
Emirdağ İnkılap İlkokulu	10
Afyon Lisesi	13
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi	17
III. Dâhiliye Kliniği	18
Amerika Günleri	22
Eskişehir Devlet Demiryolları Hastanesi	24
Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi	26
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	28
En Büyük Emirdağlı'yı Uğurlarken	31
2021 Yılı Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Vefa Örneği	34
BÖLÜM 2	35
Resimlerle Prof. Dr. Esat Erenoğlu	37
BÖLÜM 3	65
Prof. Dr. Tülay Sarıçam'ın Kaleminden Prof. Dr. Esat Erenoğlu.....	67

BÖLÜM 4	73
Ailesinin Gözünden Prof. Dr. Esat Erenoğlu	75
BÖLÜM 5	79
Anı Yazıları	81
Dt. Ahmet ATAÇ	83
Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN	87
Prof. Dr. Sefer GEZER	93
Prof. Dr. Belgin EFE	97
Prof. Dr. Hikmet HASSA	101
Prof. Dr. H. Hüsrev HATEMİ	107
Prof. Dr. Cengiz KORKMAZ	109
Prof. Dr. Nesliar Eser KUTSAL	111
Prof. Dr. S. Sinan ÖZALP	115
Ayfer UĞURLU	119

BÖLÜM 1

Emirdağ Gögüş Yaylası

Esat Erenoğlu, 1927'nin bir bahar günü Afyonkarahisar, Emirdağ İlçesi Gögüş Yaylasında dünyaya gelmiştir. Merhum babası "Hacı Cemallerin" Emin Efendi, merhum annesi ise "Hacı Hüseyin Efendilerin" kızı Zübeyde Hanımdır. Esat Hoca verdiği röportajlarında, babaannesi Ülbeyde Hanımın yetişmesinde çok katkısı olduğunu; nezaket-saygı-sevgi-disiplini ondan öğrendiğini sık sık dile getirmiştir.

Emirdağ İnkılap İlkokulu

İlkokul eğitimine 1934 sonbaharında Emirdağ İnkılap İlkokulunda Zehra Öğretmen ile başlayarak, son sınıfı ise Şükrü Öğretmen ile 1939 yaz başında tamamlamıştır.

Esat Erenoğlu; kendi ifadeleri¹ ile ilkokul yıllarını;

“İlkokulda iyi bir öğrenciydim. Bazı dersleri ortaokul kitaplarından okur, kitapları okula getirirdim. Oradan edindiğim bilgileri aktarırdım. Öğrenme açısından belki de kabıma sığmayan bir yapım vardı. O zamanlar babam Halkevi reisiydi. Odacılar hep tanıdıktı. Yeni gelen kitapları okurdum. Hasan Ali Yücel’in önderliğinde çıkan meşhur klasikler serisini o zamanlar ve ortaokulda okumuştum. İlkokulda İsmail ÇILDIR hesap-hendese (matematik) yönünden çok kuvvetli idi. Kafadan birçok hesabı yapar; söyler, atılgan, haksızlığa tahammülü olmayan bir arkadaşımды. Bu yönleriyle benim de iyi arkadaşımды”¹ diye anlatırken, belki de kendini çalışmaya motive eden, hafif rekabet yaşadığı arkadaşlar seçtiğini ifade etmiştir.

Yine bir dergiye verdiği röportajında; İlkokul hayatının, yaşam öyküsüne damga vuran bir özelliğinin, karakterinin ortaya çıkmasına vesile olduğunu şu sözlerle anlatmıştır:

“Eğer diğer insanlardan farklı ve fazla çalışıyorsam, bu emek ve çalışmadan dolayı bilgi birikimim ve bilgilendirme niteliğim farklı oluyorsa, bunu değerlendirmek istedim. Eğer bulunduğun kesimde sen daha çok çalışıp, daha fazla biliyorsan, toplumun bu farklılığı değerlendirmesi gerekir. Haklı ve yasal koşullarda en ufak bir yanlışlığa sapmadan önde ve birinci olmak istiyorum. Bir nevi liderlik, sonunda ise hep bu mevki muhafaza etme

sorumluluğu geliyor. Zamanla bir ihtirastan çok akılcı ve planlı bir sistemle devam ediyor. Bunu kendi yaşamımda hissettim, hissediyorum. Bu özelliğim bütün eğitimim ve yaşamım boyunca devam etti.”¹

Esat Erenoğlu'nun sözleri ilkeli ve prensipli çalışmayı çok erken yaşlarda keşfettiğini, yaşamı boyunca da bu ilkelerine bağlı kaldığını göstermektedir.

İlkokul arkadaşlarını ise; o keskin zekâsı ile okul numaraları ve lakaplarıyla hatırlamakta, birer birer isimlerini saymaktadır.

İlkokulu birlikte okuduğu sınıf arkadaşları;

Ata ERENOĞLU - Ağabeyi (D.T: 1926- Emekli Eskişehir Ağır Ceza Reisi) 69,

Kamil KAHYA (Çüğlümoğlu) 29,

Hüseyin TOSUN (Maciroğlu) 46,

Abdülkadir ÇİVRİLİ (Erbapların Kadir) 62,

İbrahim KULA (Karahalli, kunduracı) 78,

Kamil SARI (Ellez oğlu) 90,

Kadir LETKİN (Helvacı Süleymanların) 145,

Mahir SÖNMEZ (Bozüyükünün oğlu) 149,

Kemal KESKİN (Keleşlerin) 150,

H. İbrahim KIRAÇ (Ağılcıklı) 209,

Arif ÇALIŞKAN, İsmail ÇILDIR 297,

Kadir ÖZTÜRK (pörnek) sonradan katılan,

Fakı ÖZER (ağılcıklı) sonradan katılan.¹

Afyon Lisesi

Esat Erenoğlu, ilkokul eğitimini bitirdikten sonra o yıllarda Emirdağ' da ortaokul ve lise olmadığı için abisi ile birlikte Afyon Lisesi'nde eğitimlerine devam etmişlerdir. 1940'lı yıllarda Afyon Lisesi bölgeye hizmet veren, Afyon'un ilçeleri ile birlikte Isparta-Burdur-Kütahya'dan da öğrencisi olan, yatılı pansiyonu bulunan meşhur bir okuldur.

Afyon Lisesi, 1894'te, II. Abdülhamid döneminde “**Karahisar-ı Sahip İdadisi**” adıyla kurulmuş bir okuldur. Afyon mebusu Ali Çetinkaya sayesinde Afyon Lisesi'ne Avrupa'da tahsil görmüş kaliteli öğretmenler tayin edilmiştir. Lise, Türk siyasetine damga vuran pek çok siyasetçi, bürokrat, bilim adamı, gazeteci ve pek çok alanda temsil ettiği grubun lideri olmuş bireylerin eğitim görmesine vesile olmuş tarihi bir okuldur. Öyle ki ülkemizin iki Cumhurbaşkanı; Dokuzuncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel ve Onuncu Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer Afyon Lisesi mezunudur. Eski Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu, eski Bakanlarımız **İsmet** Atilla, Halil İbrahim **Özsoy**, Mete Tan, Genelkurmay Eski Başkanları Orgeneral **İsmail Hakkı** Karadayı ve Orgeneral **İlker** Başbuğ ünlü mezunlardan birkaçıdır. Okul günümüzde de aynı isimle, aynı başarısını devam ettirerek, öğretim faaliyetlerini sürdürmektedir.

Esat Erenoğlu bir röportajında lise yıllarını şu şekilde değerlendirmiştir:

“Afyon Lisesi'nde aldığımız eğitim bugünkü eğitimle kıyaslama açısından, müfredat ve öğrenilmesi gereken şeylerin hacmi bakımından bugünkü kadar gelişmiş değildi. Fakat çok ciddi ve disiplinli bir eğitim gördük diyebilirim. Lisede çok değerli hocalardan ders aldık. İyi bir öğrenci sayılırdım ve iftihar listesine geçiyordum.”¹

Bu sözleri ile Esat Erenoğlu'nun ne kadar disiplinli ve çalışkan bir öğrenci olduğunu anlamaktayız.

Esat Erenoğlu; ayrıca okulundaki öğretmenlerinin kendisini çok sevdiğini ve çoğu ile sonraki yıllarda hasta-hekim ilişkisinin olduğunu da ifade etmiştir.

Afyon Lisesi'nin 1940'larda hizmet verdiği coğrafyaya baktığımızda okul, bir bölge okulu gibi görünmektedir. Çevre il ve ilçelerden eğitim almak için Afyon'a gelen öğrencilerin barınma ihtiyacı okulun kendine ait yurdu olmaması nedeniyle, Afyon'da bulunan çeşitli yurt ve pansiyonlar aracılığı ile sağlanmaktadır.

Esat Erenoğlu da eğitimlerinin ilk yıllarında Çocuk Esirgeme Yurdunda, daha sonra ise Arif Koç Yurdu isimli pansiyonda kaldıklarını anlatmıştır. Kaldıkları pansiyonun çok disiplinli olduğunu ve lise öğretmenlerinin “müzakereci” olarak pansiyonda nöbet tuttıklarını ifade etmiştir. Pansiyon yöneticisi Arif Bey'in “kırılmaz” isimli sopası ile yaramazlık yapanları cezalandırdığını da gülümseyerek birçok kez anlatmıştır.

Erenoğlu'nun ortaokul yıllarının hemen öncesinde başlayan ve 1939-1945 arasında devam eden II. Dünya Savaşı, insanlık tarihinin büyük felaketlerinden biridir. Savaş ile birçok ülkede salgın hastalıklar patlak vermiş, ekonomik krizler ortaya çıkmıştır. Ülkemiz de savaş yıllarından etkilenerek büyük bir kıtlık dönemi yaşamıştır. Esat Erenoğlu, yurttan kalarak eğitimini sürdürdüğü o dönemde beslenme ihtiyacının karşılanmasındaki zorlukları anlatırken orta ve lise öğrenciliğinin harp yıllarına denk gelmesi nedeniyle yiyeceklerin kısıtlı olduğunu, ekmeğin karne ile dağıtıldığını söylemiş ve “*Her hafta Emirdağ'dan gelecek börek ve kurabiye sepetlerini heyecanla beklerdik*”¹ demiştir.

Esat Erenoğlu; lise yıllarına ait unutamadığı ilginç bir okul anısını şöyle anlatmıştır.

“Lise birinci sınıfta devrin Milli Eğitim Bakanına bir mektup yazmışım. O zamanlar Robert Koleji ve Galatasaray Lisesi çok meşhurdu. Lisan eğitimi ön planda idi. Benim buralarda okumak istediğimi, maddi durumumuzun buna müsait olmadığını, parasız yatılı okumak istediğimi yazmışım. Daha sonraki bir süreçte Bakan Bey lisemizi ziyaret ettiğinde mektuptan lise müdürümüze bahsetmiş, benimde böylece haberim olmuştu”.¹

Esat Erenoğlu'nun birlikte eğitim gördüğü Lise arkadaşlarından ismini hatırladıkları kişiler şunlardır:

Rüşti KERMAN

Kadir AKSOY

Sadık ÖZTEKİN (Emekli General)

Mehmet AYDIN (Edebiyatçı-Yazar)

Osman Remzi SEZER

Musa BAŞER (Pörnekli)

Kadir ÖZTÜRK (Kaymakam)

Mehmet SAĞLAM (Doktor-Tüccar)

Ata ERENOĞLU (Hâkim – Abisi)

Mete TAN (Hekim, 1978-1979 yılları T.C. Sağlık Bakanı)

Nijad BİLGE (Prof. Dr. Nijad BİLGE, İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Onkoloji)

Sabri BİLGE¹

Esat Erenoğlu'nun yaşamında Mete Tan'ın (Hekim, 1929-2016 Afyonkarahisar) özel bir yeri bulunduğuna, arkadaşlık bağlarının yaşamlarının sonuna kadar devam ettiğine yakın çevresi birçok kez tanık olmuştur. Türk siyasetçisi Dr. Mete Tan; Kulak Burun Boğaz Uzmanı olup, Eskişehir-Kütahya-Tabip Odası Başkanlığı, TCDD Hastanesi Başhekimliği, XV. ve XVI. Dönem Afyon Milletvekilliği, TBMM İdare Amirliği, Sağlık Bakanlığı (1978-1979) görevlerini ifa etmiştir. Kendisini rahmetle anıyoruz.

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi

Esat Erenoğlu, 1946'daki lise mezuniyetinin arkasından, üniversite tahsiline devam etmek ister. Ancak meslek seçimi konusunda kafası karışıktır. Ülkemizde o yıllarda üniversite eğitimi veren fakültelere münferit başvuru yapılarak, kabul alma ile süreç devam etmektedir. Esat Erenoğlu da birkaç farklı üniversiteye başvuru yaparak farklı meslek dalları için kabul alır. Tercihini tıp tahsilinden yana seçmesini ve Tıp Fakültesi yıllarını kendi ağzından dinleyelim:

“Tıp tahsilim bugünkü duruma gelişimde büyük bir kilometre taşı, büyük bir dönüm noktası olmuştur. Liseyi bitirdiğimde tıbbiye, mimarlık ve mülkiyeyi kazanmıştım. Tıbbiyeyi tercih ettim. İstanbul'a geldikten sonra yurt aramaya başladım. O zamanlar müracaat edenlerin lise bitirme derecesine göre kabul edilen disiplinli ve çok rahat, İstanbul'un eski köşklerinden dönüştürülmüş, Leylî Tıp Talebe Yurtları vardı. Burada okudum. O zamanki koşullara göre çok rahat, bakımlı yurtlardı. Okulu bitirince yurttaki okuyanlara 4 yıl zorunlu hizmet vardı. Burada çok disiplinli bir çalışma düzenine girdim. İkinci sınıftan itibaren mecburi hizmetten kurtulmak için okul ve yurt birincisi olma koşulunu yerine getirmek için olağanüstü çalışmaya başladım. Bunun yanında o zaman yeni önem kazanan İngilizceyi ilerletmek için Amerikan Robert Koleji'nde kurslara gittim. Fakülteyi bitirinceye kadar Emirdağ'da bir kez yaz tatiline gittim. Düşünebiliyor musunuz? Altı sene içinde sadece bir kez gittim, başka hiç gitmedim.

1952 yılında 6 yıllık fakülteyi bir rekor olarak 4 ay önce, Pekiyi derece ile ve birincilikle bitirdim.”¹

III. Dâhiliye Kliniği

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, ülkemizde kurulan modern anlamda ilk ve 1945'te çıkarılan 4761 sayılı kanunla Ankara Tıp Fakültesi kurulana kadar tek² Tıp Fakültesidir. Üniversite Reformundan sonra klinikler, Haseki, Cerrahpaşa, Gureba, Bakırköy (Psikiyatri) ve Şişli (Çocuk) hastanelerine dağıtılmıştır. Kliniklerin asıl ağırlığı Haseki, Cerrahpaşa ve Aşağı Gureba Hastanelerine³ bölünerek hizmet vermiştir.

Tıp Fakültesinden derece ile mezun olur olmaz, İstanbul Üniversitesi III. Dâhiliye Kliniğinde uzmanlık eğitimi alan Esat Erenoğlu, eğitim sürecine dair anılarını bir söyleşide şu şekilde anlatır:

“Yazları, o zaman fakültenin en meşhur ve kaliteli bir kliniği olan III. Dâhiliye kliniğine çok devam ettim. Kliniğin şefi Prof. Dr. Ekrem Şerif EFELİ (1962-1965 yılları arası İÜTF Dekanı) ve hocalar ile kliniğe sık devamım bir ilişki, bir yakınlık oluşturdu. Bu ilişki fakülteyi bitirdiğimde o zamanların en kaliteli, girmesi çok zor olan, asistanların çoğunun lisan bilmeleri nedeniyle gayrimüslimlerden oluşturulduğu bu kliniğe girme şansını verdi.

Bu başlangıç, bugünkü konumuma gelmemde büyük bir motivasyon ve ivme oldu. Fakülteyi birincilikle bitirdiğim için Ekrem Hoca mecburi hizmetimin üniversiteye devredilmesi için senato kararı çıkarttı. Zamanın Sağlık Bakanı Ekrem Hayri ÜSTÜNDAĞ'a mektup yazarak bu işi kolaylaştırdı. Bu cidden başarılması çok güç bir şeydi ve ilk defa oluyordu.

Sınıftan asistanlığa ilk önce ben başlamıştım. O zamanki sevinç, heyecan ve kendi kendime duyduğum gururu hiç unutamam. Üniversitenin en meşhur kliniğine asistan olmuştum. Asistanların hemen hemen hepsi İstanbullu, ana-babaları İstanbul'da, bir kısmı

da Yahudi, Rum, Ermeni, Bulgar asıllı idiler. Böyle bir grup içinde, ciddi, disiplinli ve yüksek tempolu çalışma ile kendimi kanıtlamaya çalıştım. Kendimden pek bahsetmek istemiyorum, fakat İngilizlerin bir tabiri vardır 'Keep the record straight', 'sicili-kaydı doğru tutmak'... Bu açıdan daha sonraki kuşaklara, bir insanın elde ettiği her şeyi, kendi çalışması, gayreti ve kudreti ile yapması açısından bu öykü çok ilginçtir; çünkü içimizden bazıları doğduklarında şanslı olup, hayatları annelerinin karnında iken kodlanmış ve ayarlanmıştır. Hâlbuki rüzgâr bizim daima karşımızdan esmiş, hep yokuş tırmanmışız, bu duruma büyük emekler sarf ederek, kimseye minnet etmeden gelmişizdir. Böyle olunca, insan kendini daha rahat, daha huzurlu ve daha kuvvetli hissediyor.

III. Dâhiliye kliniği benim hayatımda yeni bir sayfa açtı demiştim. Evvela bilimsel, sosyal ve insani ilişkiler açısından hocalarımın sevgi ve güvenini, arkadaşlarımla saygı ve takdirini kazandım. Kliniğimizde İstanbul'un o zamanlar, ticaret, sanayi, spor, sanat, tiyatro ve politika kesimlerinin en üst tabakaları ile tanışma fırsatı buldum. Bu insanları tanımak, yaşına ve konumuna göre yakınlıklarını dostluklarını kazanmak bana büyük bir muhit kazandırdı. Ben kendimi, tanımış olduğum kimseler ve dünyada gördüğüm yerler açısından çok şanslı hissediyordum.

III. Dâhiliye'de asistanlığımız sonrası Yahya KEMAL, Halide Edip ADIVAR, Reşat Nuri GÜNTEKİN, Necip Fazıl KISAKÜREK, Vasfi Rıza ZOBU, daha sonra askerliğim sırasında Güzel Bahçe Kliniğinde Doğan NADİ ile tanışmış ve onun doktoru ve dostu olmuşum. Askerlikte Gümüşsuyu Hastanesi Dâhiliye Uzmanıyken rahmetli Latife UŞAKLIGİL (Atatürk'ün eşi)'in doktoru olmak ve sohbetlerini dinlemek şansına sahip olmuşum.

III. Dâhiliye'de bulunduğum yıllar Emirdağlı hemşerilerimle aynı bir süreçte çok zevkli ve kalıcı bir bütünleşmenin imkânını yaşadım. Asistanken her yıl iki defa izin alarak Emirdağ'ına geliyordum. Bu ilk yıldan itibaren Emirdağ, civar kaza ve köylerden birçok

hastanın beni aramaları, beni beklemeleri bir alışkanlık, bir anane haline geldi. İzinli geldiğimde bunları muayene ediyor, gerekenleri *tetkik ve tedavi için İstanbul'a kliniğe gelmelerini söylüyordum. İlk yıllarda hiç unutmuyorum Hamzahacılı Köyünden Cafer hoca, eşi Yeşil Elif, Süleyman Kerman, Türkmenköylü Hacı Nasuh, Güveççili Hüseyin Çapa, Yöregilli Musa Yayla, Bahtiyarın Cemil, Pörnekli Kör Muhtarın Kızı Düriye, Kara Cafer'in eşi (Şükrü Deniz'in bacası), Cemal Urfalı'nın eşi Sofunun Hacca, Hacı kız (Kemal Molla'nın annesi), Hakkı Çıldır, Mazhar Erenoğlu, Mehmet Sayın'ın eşi ve kız kardeşi, Şahin Üniver... asistanlığımın ilk yıllarında kliniğe yatırdığım hastalardır. Bunların hepsi ciddi tedavi veya ameliyat gerektiren hastalardı.*

Gureba'da bulunduğum yıllar ismini hatırladığım veya hatırlamadığım birçok Emirdağ, civar köyler ve Bolvadin'den gelen hastaları yatırıp tedavi etmek imkânını buldum. Böyle bir sağlık hizmeti elde etmeleri pek kolay değildi. Hem kendi kliniğim hem de diğer kliniklerde kazanmış olduğum sevgi, saygı ve güvene dayalı muhit bu işi kolaylaştırıyordu.

Bunu niçin yapıyordum? İstikbalde siyasi bir yatırım mı? Zannetmiyorum. Sonradan ticari maksatlı bir yatırım mı? Onu da zannetmiyorum. Beni tanıyanlar böyle bir şey yapmayacağını bilirler. Peki, niçin yapıyordum? Yörem insanlarının içlerinden birinin, bir hemşerilerinin, onlara yardım edecek, onlara sahiplenecek birinin böyle bir yerde görev sahibi olduğunu bilmeleri ve gözlerindeki memnuniyet ve gururu görmek bana bir zevk ve heyecan veriyordu. Aynı duyguları şimdi çalıştığım Fakülte Hastanesinde vizitlerimde Emirdağlı hastalarda görüyordum. İşin ilginç yanı dede, baba, torun üç nesle sağlık hizmeti vermek bir ayrı şans... Dedesini muayene ettiğimde 10-15 yaşında olan ve hatırlayan Emirdağlı şimdi 40-45 yaşında ne ilginç, o da hastam olabiliyor.

Hiç unutmam Yeni Köylü Ömer Çiftçi (Allah rahmet eylesin, mert, tatlı, sözünü hiç sakınmayan bir gönül adamı idi) bir hastası için Gureba'ya geldiğinde benim çalışmam ve

durumumu görünce “Esat Bey sen bir efsane olmuşsun” demişti. Yine rahmetli Seydi Çiftçi ve Celil Mutlu beraberce muayene için geldiklerinde, Seydi Çiftçi kendisine has nutuk söyler gibi hamasi tavrıyla, “Azizim, Esat Bey kardeşim, sen bu işin profesörü olmuşsun, tebrik ediyorum” dediğini anımsıyorum.

Emirdağ’ına izinli geldiğim günlerin akşamları Cemal Doğan dayımın otelinin merdiven altı sohbetleri anılarımda ayrı bir yer tutar. İzinli olduğum 15-20 gün her akşam orada Cemal Doğan, Abdülkerim Kalender, Mustafa Erşahin, Celil Sezer, Hacı Bayram Kahya, Çoğulu Kamil, Mehmet Çıldır, Terzi Raşit bu toplantılara katılır, o zamanki siyasi ahvali konuşurduk. Her geldiğimde hatırımı soran, çok sık görüştüğümüz Esat Elçin öğretmen, Osman Çelik, Cemal Çelik, Peşrev (Mustafa Gezer), Terzi Hulusi, Terzi Ahmet Aras, Mehmet Tütüncüoğlu, Ahmet Tütüncüoğlu daha ayrı bir düzeyde sohbet ettiğimiz kimselerdi. Hepsine Tanrıdan rahmet diliyorum.

Güreba’da asistanken Karaağaçlı Koca Mevlüt (Ergürbüz) ile Şükrü Deniz hayvan ticareti için İstanbul’a gelirken, beni ziyaret ederler, bir sağlık sorunları var ise ilgilenirdim ve onlar da bizi birkaç arkadaşlarla gece bir lokantaya veya bir gazinoya götürürlerdi. Bu bizim için büyük bir değişiklik olurdu.

İhtisasımı bitirdikten sonra askerliğimi tamamladım. Askerliği İstanbul Gümüşsuyu Askeri Hastanesi’nde uzman olarak tamamladım. Burada bazı günler üniversiteye devam ediyordum. Askerlikten sonra Eskişehir’de evlendim. İnsanın başarılı olması için evde mutlaka huzurlu olması lazımdır. Her başarılı erkeğin arkasında akıllı bir eş vardır. Ben başarılı olduysam çok mantıklı, temkinli, sabırlı, daha güzel ve olumlu fikri ve düşünce üreten bir eşe sahip olmam nedeniyledir.

Yetişmiş, meslek sahibi, evli, iki evladımızın yetiştirilmesinde ve bugün de eski tempo ve rahatlıkla okuyup yazmamda eşimin büyük rolü olmuştur.”¹

Amerika Günleri

Esat Erenoğlu ihtisasını ve askerliğini bitirdikten sonra engin öngörüsü ile yurt dışında bilgi ve tecrübesini artırması gerektiğini düşünür. Bunun için de Amerika Bileşik Devletleri'nde bir alanda uzmanlaşmanın ona daha çok katkı sağlayacağına karar verir. Bugün yan dal olarak adlandırılan bilim dallarının gelişimini, adeta yetmiş seksen sene önceden tahmin etmiştir. Yurt dışına gidebilmek için gösterdiği çaba ve gayretini kendi ifadelerinden dinleyelim:

“Fakültede iken uzmanlıktan sonra en büyük arzum Amerika'ya gitmek, uzmanlığımı bir alanda geliştirmektir. ABD'de benim ilgilendiğim alanın en önde gelen bilim adamlarına mektup yazdım. Dünyanın en meşhur karaciğer uzmanı ve bu alanda yaptığı araştırmalarla büyük ün yapmış Dr. Patek'den gelen teklifi değerlendirdim. New York'un Columbia Üniversitesi'nde 4 yıl onunla çalışma şansına sahip oldum.

İnsanın kapasite ve kabiliyeti dışında şansın rolü de inkâr edilemez. Ben kazandığım bu şanslarda rahmetli anamdan aldığım duaların büyük katkısı olduğu kanısındayım. Amerikalıların dahi girmesi zor olan böyle bir ilim yuvasında dünyanın en meşhur ve yazdıkları kitaplarını okuduğumuz bilim adamları ile çalışmak Tanrı'nın büyük bir lütfuydu. Burada alkol-karaciğer ilişkisi hakkında yaptığımız çalışma kendi alanında yapılan birçok çalışmaya şık tuttuğu gibi hâlâ birçok kitapta çalışmaya atıf yapılmaktadır. Bu çalışmam ve burada kazandığım güvence sayesinde döndükten sonra kısa sürelerle 8 defa Amerika'ya gitme imkânım oldu.

Amerika'ya ilk gittiğimde tıbbi teknoloji bizden çok ileri idi. Özellikle laboratuvar ve bilimsel araştırma açısından büyük fark vardı. Bizim beyin jimnastiğimiz, analitik düşüncemiz onlardan geri kalmaz, belki daha da üstündür. Şimdi sofistikiye tıbbi teknoloji birçok alanda Amerika ve Avrupa ile aynı seviyede diyebilirim.”¹

Esat Erenoğlu, 1959-1963 arasında Columbia Üniversitesi Tıp Fakóltesi Karaciğer araştırma bölümünde araştırıcı “fellow” olarak çalışmış, daha sonra da Boston Üniversitesi VA Hospital’da Hepatoloji okutmanı olarak görev yapmıştır. 1959’da evlendiği eşi Sabahat Hanım ile yola çıktığı Amerika yolculuğunda 1960’da kızı Neslihan Erenoğlu dúnıyaya gelmiştir.

Esat Erenoğlu, Amerika’dan döndükten sonra İstanbul Üniversitesi Tıp Fakóltesinde eski kliniğinde çalışmak ve edindiği bilgi, tecrübe ve deneyimlerini ülkesinde uygulamak dúnüncesindedir. Deđiřen koşullara rağmen İstanbul Üniversitesi Tıp Fakóltesi yeni kadro oluşturarak, Erenoğlu’nun klinikte çalışabilmesi için zemin hazırlamıştır. Fakat o, ekonomik güçlükler nedeni ile Amerika’dan dönüşte İstanbul’a yerleşme fikrinde kararsız kalmıştır. Üzerine bir de memleket özlemi ağır basınca, İstanbul’daki hekim arkadaşlarının, hocalarının ve dostlarının tavsiyelerine rağmen Eskişehir’e gitmeye karar vermiştir.

Eskişehir Devlet Demiryolları Hastanesi

Esat Erenoğlu kariyerine Eskişehir’de devam etme kararı almasının akabinde Devlet Demir Yolları Hastanesinde Dâhiliye Uzmanı olarak göreve başlamıştır. Eskişehir’e dönüşünü, “Çoktandır uzak kaldığım, bana maddi manevi ihtiyaçları olan aileme ve hemşerilerime yakın olmak istedim”¹ sözleri ile ifade eden Erenoğlu’nun Eskişehir’e, kendi deyimiyle memleketine dönüşünden kısa süre sonra 1964’te oğlu Hakan Erenoğlu dünyaya gelmiştir.

Akademik yaşamdan kopmayan Esat Erenoğlu, görev yaptığı hastanede bilimsel çalışmalarını da sürdürmüştür. Eskişehir’de ilk defa İstanbul ve Ankara’daki üniversitelerde görev yapan akademisyen arkadaşlarını davet ederek çeşitli konularda konferans, sempozyum ve seminerler tertipleyerek tıbbi yenilikleri buradaki hekimlere tanıtmaya çalışmıştır. Diğer taraftan aynı Gureba’da yaptığı gibi Emirdağlı hastalar ve hemşerileri ile ilişki ve iletişimini sürdürmüştür. Erenoğlu, bazı ilişkilerinin hasta-hekim düzeyi dışında daha değişik boyutlar kazanarak dostluklara döndüğünü birçok kez tekrar etmiştir.

Eskişehir’de mesleğinin başında Devlet Demir Yolları Hastanesinde günlerini anlatırken gönül verdiği Tıp bilimi ile ilgili; “Bu süre zarfında tıpta modern yöntemleri takip ederek Eskişehir’e yerleştirmeye çalıştım. Ayrıca çok zevkli, disiplinli, dürüst ve saygın bir hekimlik sanatı yerleştirmeye çalıştım. Civar illerden gelen geniş bir hasta kesimi tanımaya başladım.

Hekimlik dünyanın en ulvi ve o kadar da sorumluluk isteyen bir mesleğidir. Hastanın ve etrafının güvenini kazanmak çok önemlidir. Hastalığın tanısına varmak için en güvenilir, en geçerli yöntemleri aramaya ve tatbik etmeye özen gösterdim; meslekteki başarı sırrım, hastayı bir eşya gibi görüp kazanç vesilesi olarak düşünmemektir. Devamlı olarak yenilikleri

takip etmek benim meslekteki en önemli ilkelerimden biridir. Şimdiye kadar (bu yazı hayatını kaybetmeden iki yıl önce kaleme alınmıştır) konuşmacı olarak 30-35 yurtdışı, 80-90 yurtiçi konferans ve sempozyuma katıldım. Başarımın sırrına gelince, bugünkü ekonomik çarpıklığa ve sosyal çalkantılara rağmen, yine de çok çalışmak, dürüst olmak, dedikodudan uzak durmak, vaktimi pozitif olarak değerlendirerek huzurlu, sağlıklı ve güven dolu bir aile yapısına sahip olmamdır. Toplumda güven ve saygı kazanmak son derece önemlidir, sonra hepsi bunları takip ediyor”¹ cümleleri ile mesleğine sevgisini ve tutkusunu ifade etmiştir.

1969’da doçent olan Erenoğlu, o yıllarda üniversite dışında bir hastanede gerekli koşulları sağlayarak alması oldukça meşakkatli bu unvanı azmi ve çalışmaları sayesinde elde etmiş, 1982’de de profesör olmuştur.

Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Esat Erenoğlu, 1983'te Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalında (ABD) göreve başlamıştır. Akabinde Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ABD Başkanlığına seçilmiştir. 1984'te Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliğine, 1985'te ise Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dâhili Tıp Bilimleri Bölüm Başkanlığı görevine getirilmiştir. O, 1991-1993 arasında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı olunca fakültenin fiziksel yapısında, eğitim ve teknoloji alanında büyük bir ivme yakaladığı, fakülte mensupları tarafından dile getirilmiştir.

Asistan eğitimine son derece önem veren Prof. Dr. Esat Erenoğlu, birlikte çalıştığı akademisyen arkadaşları, yetiştirdiği akademisyenler, asistanlar ve öğrencilerine her zaman, her konuda örnek olmaya ve yol göstermeye çalışmıştır.

Okumanın ve okuma alışkanlığı edinmenin önemini daima vurgulayan Prof. Dr. Erenoğlu, konuya ilişkin düşüncesini şöyle açıklar:

“Küçükten beri çok kitap okurum. Bu alışkanlığımı herkes biliyor ve söylüyor. Bu bir alışkanlık, bir yaşam biçimidir. Mesleki yenilikler için devamlı okuma alışkanlığı yanında edebi, sosyal ve yakın Türk siyasi tarihi, Kurtuluş Savaşı ve sonrasına ait eserleri okumak beni dinlendirmektedir. Ayda en az 1-2 tane bu alanda kitap *okuma* âdetim var.

Bir üniversite hocası, öğrenci ve asistanlarına mutlaka en modern bilgileri vermek zorundadır. Bence bir kürsü hocasının genel bilgisi çok geniş olmalıdır. Şunu unutmamak lazımdır, bugünkü bilgi çağında bilgiler ve buluşlar çok çabuk eskir, toplum, ya yeni yüzler istiyor veya kişinin devamlı kendisini yenilemesini istiyor.”¹

Prof. Dr. Erenoğlu disiplin ve çalışmanın yanı sıra fiziksel görünüşüne de çok önem verirdi. Onda bir hekimin hastası ile arasında güven duygusu geliştirmesinin bir bütünlük arz ettiği dşncesi hkimdi. Sağlığına da son derece önem veren, günlük yürüyüşlerini hiç aksatmayan Prof. Dr. Erenoğlu’nu hastanede asansöre binerken gören hiç kimse yoktur herhlde. Kendisi de yürümeye olan tutkusunu sık sık dile getirir:

“Yürümeyi eskiden beri çok seviyorum. Hele uzun yürümenin sağlıklı yaşam açısından; bazı risk faktörleri için iyi olduğu bilgisini edindikten sonra bunu devamlı yapıyorum. İstanbul’da, hastaneye uzak mesafelerden yürüyerek dönerdim. Cumartesi-Pazarlar hastaneye yaya gider gelirim. Bunu herkese de öneririm. Yazın yazlıkla tepeleri ormanları devamlı dolaşırım.”¹

Prof. Dr. Esat Erenoğlu’nun yürüyüş tutkusu ve sağlığına verdiği önem bütün çevresi tarafından bilinmektedir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 1993'te Eskişehir Anadolu Üniversitesinden ayrılarak kuruldu. Anadolu Üniversitesinin yerleşke sınırları dışında başka bir yerleşkede bulunan Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi, artık Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi adını almıştır. Yeni üniversitenin Kurucu Rektörlüğüne Prof. Dr. Esat Erenoğlu atandı. Prof. Dr. Erenoğlu yeni bir üniversitenin rektörü olmanın zorluklarını bir söyleşisinde şu cümlelerle dile getirir:

“Rektörlüğe başladığımda inşaatı yarım kalmış bir hastane vardı. Üniversiteye bağlı birimler ihmal edilmişti. Ayrılmadan doğan haklarımızın verilmediğini herkes biliyordu. Yeni bir üniversite, yeni bir kadro, yeni bir yapılanma, bomboş bir hastane... Bunları kısa zamanda başarmak, üniversiteyi her bakımdan örnek hale getirmek büyük bir gayret istiyordu. Zannedersem bunu başardım. Bunda da Ankara'da Cumhurbaşkanlığı, hükümet, Meclis, Maliye Bakanlığı ve YÖK ile kurmuş olduğum iyi ilişkilerin büyük rolü oldu. Eskişehir kamuoyunun büyük ilgisini gördüm. Yerel yönetim ve valiliğin yardımları büyük oldu. Kısa zamanda Türkiye Üniversiteleri içinde önemli konuma geldi. Bunu üniversite öğretim üyesi arkadaşlar, kamuoyu, YÖK ve Ankara'da ilgililerden arkadaşlardan defalarca duymak bana haklı bir gurur ve sevinç verdi.”¹

Dönemin Başbakanı Süleyman Demirel tarafından 1976'da temeli atılan ancak bir türlü tamamlanamayan tıp fakültesi hastanesi inşaatının 18 yıl sonra bitirilmesini sağlayan Prof. Dr. Erenoğlu, dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ile birlikte 19 Ocak 1994 tarihinde 900 yataklı hastanenin açılış kurdelesini kesmiştir.

Prof. Dr. Esat Erenoğlu, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin kuruluş ve gelişim aşamalarıyla ilgilenmenin yanı sıra Tıp Fakültesinin bugünkü durumuna gelmesi için de büyük çaba sarf etmiştir. Hastanenin modern alet ve cihazlara sahip, iyi bir tanı ve

tedavi merkezi olabilmesi için gecesini gündüzüne katarak çalışmıştır. Tüm bunların yanı sıra İç Hastalıkları Anabilim Dalının gelişimi için de elinden geleni yapmış, bilim dallarının kurulmasını ve akademik kadrolarının oluşturulmasını sağlamıştır.

Emekli olduğu güne kadar tüm asistan eğitimlerine katılan ve bizzat seminerler anlatan Prof. Dr. Erenoğlu, rektörlük dönemi de dâhil olmak üzere haftanın üç günü dâhiliye stajı yapan dönem 4 ve dönem 5 öğrencileri ile intörn doktorların da dâhil olduğu büyük vizitlerini hiç aksatmadan sürdürmüştür. Vizitler esnasında öğrencilerin bireysel özelliklerine vurgu yapan esprileriyle, canlı, akıcı ama kırılcı olmayan bir öğrenme modeli sergilemiştir.

Prof. Dr. Erenoğlu ilkelerine bağlı, randevularına sadık, son derece planlı ve programlı çalışması ile de örnek bir insan olmuştur. Rektörlüğü döneminde hastaneye ziyaret amaçlı veya başka bir nedenle gelen bürokratların bile randevu saatine riayet etmediklerinde, beklemeyerek makamından ayrıldığına pek çok kişi şahit olmuştur.

Prof. Dr. Erenoğlu, 1998’de yaş haddinden emekliye ayrılmışsa da mesleğinden asla ayrılmamıştır. Yaşamının sonuna kadar bilimsel çalışmalarını ve okuma sevgisini sürdürmüştür.

Birçok hukukçu, Meclisteki hukukçular ve üniversite öğretim üyesi arkadaşlarının hemen hemen hepsi tekrar rektörlük seçimine girmesini istemelerine rağmen o şöyle demiştir:

“Benim hayatta bir prensibim, bir düsturum vardır. Hayatta birçok güzel şeylere, başarıya ve makama imza attım. Başardım. Bunlar hep tartışmasız ve en ufak komplikasyonu olmayan olgulardı. Eğer bir olay, bir kazanma, sonradan tartışma, yasa açısından bazı endişeleri getirecekse buna çok dikkat ederim. Bunda da böyle oldu. Öğretim üyesi

arkadaşlarla bu konuyu konuşurken bir makamı en saygın, en güzel zamanda bırakmak büyük erdemliliktedir dedim. Emekli olunca mesleki ve diğer konulardaki deneyim ve bilgi birikimimi yine halkımın ve öğrencilerimin hizmetine herhangi bir şekilde vermeyi isterim. Bu konuyu ve yakıştırmayı çok zaman sevgili hemşerilerim dile getirmişlerdir. Birçok kimse çeşitli birikim ve deneyimlerini zaman gelince halkın ve ülkemizin hizmetine başka ve çok ulvi bir süreçte vermek istemiştir.

Bilim yolu ile politika yolu bambaşka şeylerdir. Bilim yolu rasyonel, ciddi, disiplinli olup, yalan ve hileyi götüremez. Politika daha pragmatik daha pratik olayları daha spot işleyen kendine özgü kuralları olan bir oyundur.”¹

Prof. Dr. Erenoğlu, emekli olduğu süreçten yaşama veda ettiği vakte dek okuma tutkusuna, yürüyüşlerine hiç ara vermemiş ve mesleği ile bağıni hiç koparmamıştır.

Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun eşi Sayın Sabahat Erenoğlu'dur. Ortodontist Diş Hekimi kızı Neslihan Erenoğlu ve Bilgisayar Yüksek Mühendisi Hakan Erenoğlu adında iki çocuğu, Burç Çağa ve Derin Erenoğlu adında iki torunu vardır.

Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun ani bir rahatsızlık ile yaşama veda etmesi, ailesi ve Osmangazi Üniversitesi camiasının yanı sıra Eskişehir'de de büyük üzüntü yaratmıştır. Pek çok dergi, gazete, TV kanalı haber bültenlerinde bu acı haberi paylaşmış, dostları ve çevresi üzüntülerini dile getirmiştir. Ayrıca birçok köşe yazarı anılarını içeren veda yazıları yazmışlardır. O dönemde Eskişehir Millî Eğitim Müdürü olan Emir Mola'nın Prof. Dr. Erenoğlu'nun arkasından yazdığı **Veda** şiiri bu örneklerden biridir.

EN BÜYÜK EMİRDAĞLI'YI UĞURLARKEN

Emir Mola⁴

Emirdağlıların Esat Doktoru,
Osmangazi Üniversitesi Rektörü,
Öksüz, yetim kaldı; Sağlık sektörü,
Güle güle Hocam, uğurlar ola!

Esat Hoca uzun yaşar diyorduk.
Allah bilir; yüzü aşar diyorduk.
Kalbi sağlam onu taşır diyorduk.
Bizleri yanılttın uğurlar ola!

Gözlerin keskindi, zekânsa parlak.
Eskişehir seni unutmayacak.
Yaptığın hizmetler hep anılacak.
Yolun açık olsun, uğurlar ola!

İnsanı yaşatmak senin mesleğin.

Çare bulmak, derman olmağı derdin.

Doktor yetiştirdin, çok emek verdin.

Güle güle Hocam, uğurlar ola!

Tıbbiyeli gençler örnek alınız.

Doktorlar dertlere çare bulunuz.

Esat Hoca rehber idi, biliniz.

Yolun açık olsun, uğurlar ola!

Zor yetişir senin gibi bir adam,

Sen en büyük Emirdağlıydın Hocam,

Adını yaşatsın Vali, Kaymakam,

Cennet mekânın olsun, uğurlar ola!

En son plaketi bana vermiştin,
Eline uzandım, öptürmemiştin,
İnsanları ne kadar çok sevmiştin,
Güle güle git sen, uğurlar ola!

Emirdağlı bugün yaşlıdır Hocam!
Yaylalar dumanlı, pusludur Hocam!
Matem var, gönüller usludur Hocam!
Yolun açık olsun, uğurlar ola!

Emirdağ'dan toprak getirdik sana,
Sarılıp da gir toprağın koynuna,
Burcu burcu kekik koksun burnuna,
Toprağın bol olsun, uğurlar ola!

2021 Yılı Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Vefa Örneği

2021 yılı Ağustos ayında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Erişkin Yoğun Bakım ünitelerinin bulunduğu binaya üniversitenin kurucu Rektörü Sayın Prof. Dr. Esat ERENOĞLU'nun ismi verilmiştir.

BÖLÜM 2

Resimlerle Prof. Dr. Esat ERENOĞLU

ÇOCUKLUĞU

21 Mayıs 1940 Afyon Lisesi 'nde Emirdağlılar

Afyon Lisesindeki Emirdağlılar

Afyon Lisesi Mete Tan

1943
Seydi ve Hastetli
Anılarından

Çok Sevgili Kardeşim
Prof. Dr. Esat Erenopolunca,
saygı ve Sevgi ile
Dr. Mete TAN

Newyork Anıları

Newyork Anıları

Newyork Anıları

Newyork Anıları

Newyork Anıları

Newyork Anıları

Sex Hormones and Susceptibility of the Rat to Dietary Cirrhosis

*Arthur J. Patek, Jr., MD;
Esat Erenoglu, MD; Nancy M. O'Brian, BA;
and Robert L. Hirsch, MD, New York*

[Arch Pathol. 1969 Jan;87\(1\):52-6.](#)

Sex hormones and susceptibility of the rat to dietary cirrhosis

[A J Patek Jr, E Erenoglu, N M O'Brian, R L Hirsch](#)

PMID: 5782436

MAKALE

Observations on Patients with Laennec's Cirrhosis Receiving Alcohol While on Controlled Diets

ESAT ERENOGLU, M.D., JUAN G. EDREIRA, M.D., and ARTHUR J. PATEK, JR., M.D.

New York, New York

[Ann Intern Med.](#) 1964 May;60:814-23. doi: [10.7326/0003-4819-60-5-814](#).

OBSERVATIONS ON PATIENTS WITH LAENNEC'S CIRRHOSIS RECEIVING ALCOHOL WHILE ON CONTROLLED DIETS

[E ERENOGLU, J G EDREIRA, A J PATEK Jr](#)

PMID: 14156608 DOI: [10.7326/0003-4819-60-5-814](#)

MAKALE

TCDD HASTANE ESKİŞEHİR

MUAYENEHANE ESKİŞEHİR

Konferansın konusu "Türkiye'de Karaciğer Sirozu"

(Foto: hha)

DDY Hastanesi'nin düzenlediği 15'inci konferans Mayıs ayında

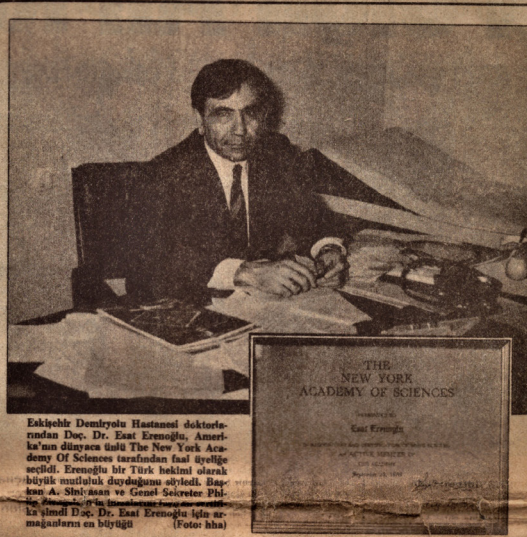
●Bu konferans da "Mezuniyet sonrası eğitim" amacıyla düzenlendi. 8-9 Mayıs tarihindeki panele İstanbul ve Ankara'dan da bu dalda uzman olan otoriteler davet edildi...

●Eskişehir Demiryolları Hastanesi Başhekimi Dr. Muammer Etingü, "Amacımız, dünyadaki gelişmeleri, tıp otoriteleri aracılığı ile meslektaşlarımıza aktarmaktır" dedi...

ESKİŞEHİR Devlet Demiryolları Hastanesi tarafından "Mezuniyet Sonrası Eğitim" amacıyla düzenlenen konferansların 15'inci, 8-9 Mayıs tarihlerinde yapılacak.

Hastalara sadece "yıkıl" dâhitan bir sağlık kuruluşu olmaktan öte, mevcut oldukları günün sonra, kitap karşısındaki, sosyal hayatıyla ilgili meslektaşlarına "unutuklarını" hatırlatma amacından hareket eden 1979 yılı içinde 6 ve 1980'de de 6 ayrı panel düzenlenmesinde öncülük eden DDY Hastanesi Başhekimi Dr. Muammer Etingü, şöyle dedi:

"Hekimlik, devamlı ilerleyen bir meslektir. Dünyadaki gelişmeleri takip edebilmek için İstanbul, Ankara ve kendi bünyesindeki otoriteleri hastanelimize davet ederek, konferanslar veriyoruz. Mart ayındaki "Rahim Kanseri" konferansından sonra, 20 Nisan 1981 Sabahımsı da İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göz Kliniği öğretim üyelerinden Prof. Dr. Celalpan Mirza tarafından Kontakt Lens Enstitüsünü ve uygulanması mevzuatı konferansında meslektaşlarımızla yararlı olmasına çalıştık. Mezuniyet sonrası eğitim de dünyada gelişen çalışmalarımızla son iki yılda 14 konferans düzenledik. Ula Önder'inizi Atatürk'ü hayretmemize yokken hastalık olan karaciğer sirozu ile ilgili ve 21 uzman hekimin katılacağı "Türkiye'de Karaciğer Sirozu Sempozyumu" da 8-9 Mayıs tarihlerinde yapılacak."

Eskişehir Demiryolları Hastanesi doktorlarından Doç. Dr. Esat Erenoğlu, Amerika'nın dünyaya ünlü The New York Academy of Sciences tarafından faal üyeliğe seçildi. Erenoğlu bir Türk hekimini olarak büyük mutluluk duyduğunu söyledi. Başkanı A. Siniyasan ve Genel Sekreter Philip Zengelenin de konferanslara katılacakları Doç. Dr. Esat Erenoğlu için armağanlarını en büyüğü (Foto: hha)

Doç. Dr. Esat Erenoğlu bir Amerikan bilim kuruluşu tarafından faal üyeliğe seçildi

●Yıllardan beri sürdürdüğü çalışmalarının ödülünü aldığı belirten Erenoğlu, "Bir Türk hekimini için bundan büyük mutluluk olamaz" dedi.

ESKİŞEHİR Demiryolları Hastanesi doktorlarından Doç. Dr. Esat Erenoğlu, karaciğer ve özellikle alkolün yaptığı karaciğer hastalıkları üzerinde yıllardan beri sürdürdüğü çalışmalarını ödül olarak Amerika'nın THE NEW YORK ACADEMY OF SCIENCES kuruluşu tarafından faal üyeliğe seçildi.

Doç. Dr. Esat Erenoğlu, tıp bilimi ile uğraşanların alacakları en büyük manevi ödülün "The New York Academy Of Sciences'e faal üye seçilmek" olduğunu vurguladıktan sonra şöyle dedi:

"Bilimsel çalışmalarda dünya genelinde insanla-

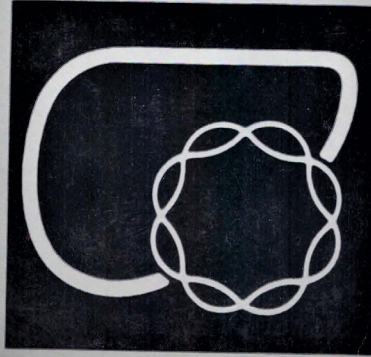
ra yararlı olanların üyeliğe kabul edilmişleri bir kuruluşun Türk hekimini olarak faal üye seçilmiş olmanın büyük mutluluk duyduğum. Şu anda, Türkiye'de Amerika'nın en büyük bilimler akademisine seçilmiş faal üyelerin sayısı sınırlı 4-5'tir.

Amerika'da bulunduğum yıllarda Prof. Dr. Patrick ile bilimsel çalışmalar yaptım. Kendisi hastane akademisinin aktif üyesidir. Yurda döndükten sonra da yurt içi ve yurt dışı kurumlara arası pek çok bilimsel konferanslara davet edildim. Karaciğer ve özellikle alkolün yaptığı karaciğer hastalıkları üzerindeki çalışmalarım hakkında, Amerika'nın en büyük bilimler akademisi bilgi letildi. Gönderdim ve Akademi Genel Sekreteri Philip Zengelenin ve Akademi Başkanı A. Siniyasan'ın imzalarını taşıyan faal üyeliği sertifikasını gördüm. Bir Türk hekimini için bundan, büyük mutluluk olamaz."

TCDD HASTANESİ SEMİNER VE KONGRELER ESKİŞEHİR

**virus, alkol ve ilaçla
oluşan
karaciğer hastalıkları**

doç. dr. esat erenoğlu

ESKİŞEHİR
1980

ESKİŞEHİR-1980

Hakan-Esat ERENOĞLU - Ahmet ATAÇ

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ İÇ HASTALIKLARI BÖLÜM BAŞKANI

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DEKANI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
KURUCU REKTÖRÜ

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
KURUCU REKTÖRÜ (Vizit Sonrası)

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İLK YILI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ AÇILIŞ TÖRENİ

METE TAN İLE BİR ANI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ENDOKRİNOLOJİ ve
METABOLİZMA HASTALIKLARI BİLİM DALI KONFERANS ANISI

EMİRDAĞ

EMİRDAĞLILAR SOSYAL DAYANIŞMA KÜLTÜR VE EĞİTİM VAKFI YAYIN ORGANI

YIL:1

SAYI:2

OCAK - ŞUBAT 1998

**CUMHURBAŞKANIMIZ
SAYIN SÜLEYMAN DEMİREL OSMANGAZİ
ÜNİVERSİTESİ ESKİ REKTÖRÜ
ESAT ERENOĞLU İLE BİRLİKTE**

Emirdağlılar Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim Vakfı Yayını
Prof. Dr. Esat ERENOĞLU ile Muharrem Kubat'ın Röportajı

Güncel Gastroenteroloji

Eylül 2010 • 14/3

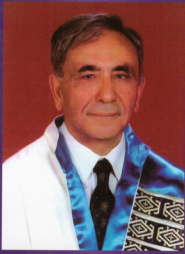
ISSN: 1301-2487

TGV

Türk Gastroenteroloji Vakfı
Yayın Organı

<http://www.guncel.tgv.org.tr>

- Akıl Durgunluğu Sendromu
- Prof. Dr. Semih BASKAN İle Bir Söyleşi
- Değerli Hocamız Profesör Esat ERENOĞLU Anısına
- Allesinin Gözüyle Keşkeleri Olmadan Yaşayan Bir Bilim İnsanı Prof. Dr. Esat ERENOĞLU
  - Barreş Özofagusunda Takip ve Tedavi
  - Zenker Diverfikülü
  - Akut Karaciğer Yetmezliği
  - Hepatosellüler Karsinom Tanı ve Tedavisi
- Enteral ve Parenteral Beslenmeye Klinik Yaklaşım

Cumhuriyetimizin Üniversite Hayatına Çok Olumlu Katkıları için Bu Ülke Size Minnettardır.

Prof. Dr. Esat ERENOĞLU
1927 • 2010

GASTROENTEROLOJİ DERGİSİ, HATIRA YAZILARI

BÖLÜM 3

Değerli Hocamız

Profesör Doktor Esat ERENOĞLU Anısına

Prof. Dr. Tülay SARIÇAM

25 Nisan 2010 tarihinde kaybettiğimiz değerli hocamız Profesör Dr. Esat Erenoglu anısına yazı yazmam istediğinde yazmanın bu kadar zor olabileceğini tahmin etmemiştim. Değerli hocamız yalnız Üniversitemize değil tüm Eskişehir'e önemli katkılarda bulunmuş; kişiliği, kişilerle iletişimi, akademik yönü, dünya ve Türkiye'deki gelişmeleri yakından takip etmesi ile öğrencilerine ve bizlere daima örnek olmuş, yeri doldurulamayacak bir kişiydi ve onu satırlarla anlatmak mümkün değildi.

Yazıma hocamızın özgeçmişini özetleyerek başlamak istiyorum. Hocamız 12/04/1927 yılında Afyon/Emirdağ'da dünyaya gelmiş; orta ve lise öğrenimini Afyon Lisesi'nde tamamlamıştır. 1946-1952 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni birincilikle bitirmiş ve 1952-1956 yılları arasında aynı üniversitenin 3. Dahiliye Kliniğinden İç Hastalıkları Uzmanlığını almıştır.

1959-1963 yılları arasında Columbia Üniversitesi Tıp Fakültesi Karaciğer Araştırma Bölümü'nde Araştırmacı "fellow" olarak çalışmış ve Boston Üniversitesi VA Hospital'da hepatoloji okutmanı olarak da görev yapmıştır. Amerika'dan döndükten sonra Devlet Demir Yolları Hastanesi'nde dahiliye uzmanı olarak çalışmış olup 1969 yılında Doçent 1982 yılında profesör olmuştur.

1983 yılında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ABD Başkanlığı'na ve 1984 yılında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi yönetim kurulu üyeliğine; 1985 yılında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dahili Tıp Bilimleri bölüm başkanlığına seçilmiştir.

1991-1993 yılları arasında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığına; 1993 yılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi kurucu rektörlüğüne atanmıştır. 1998'de Emekli olmuştur.

Hocamızın en önemli yönlerinden biri çok iyi bir hekim olması yanı sıra devamlı tıp literatürünü takip etmesi ve birikimlerini çalışma arkadaşları ve meslektaşları ile paylaşmasıydı. Bunun en erken ve güzel kanıtı Eskişehir'de ilk görev yeri olan Devlet Demir Yolları Hastanesi'ndeki çalışmalarını sırasında görülmüştür; bu dönemde hocamız karaciğer hasta-

lıklarında söz sahibi pek çok değerli hocamızı panellere davet ederek Eskişehir hekimlerinin Bilim Dalımızla tanışma ve hocalarla tartışma imkanını yaratmıştır. Bu toplantılara katılan değerli hocalarımızdan bazıları Prof. Dr. Namık Kemal Menteş, Atilla Ökten, Süleyman Yalçın, İlhan Ulugay, Muzaffer Gürakar ve Rauf Sezer'dir.

1983 yılında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ABD Başkanlığına atandıktan sonra Tıp Fakültesi için çok özverili çalışmalarda bulunmuştur. Hocamızın önemli görüşlerinden biri iç hastalıkları ve pediatri gibi bazı ana bilim dallarının kapsamının çok geniş olduğu ve tüm dünya ile Türkiye'deki 3 büyük ildeki tıp fakültelerinde olduğu gibi fakülte de bilim dallarının oluşturulmasıydı. Bu görüş o dönemde bazı öğretim üyelerince kabul görmemişti. Ancak Tıp Fakültesi Dekanlığına atandıktan sonra ana bilim dallarına bağlı bilim dallarının kurulması için yoğun emek harcamış ve öncelikle Hematoloji Bilim Dalını Prof. Dr. Sefer Gezer başkanlığında kurmuştur. Yine 1991 yılında Gastroenteroloji Bilim Dalının kurulmasını sağlamış ve bu dönemde iç hastalıkları uzmanı olan Doç. Dr. Mehmet Yıldız Bilim Dalımıza özverili katkılarda bulunmuştur. Ancak hocamız bilim dallarında konularında

yeterli eğitimi almış uzmanların olması gerektiğini düşündüğünden yan dal ihtisası yapmak üzere benim de arasında olduğum 2 yardımcı doçenti farklı üniversitelerde 2 yıl süreyle görevlendirmiş ve yan dal uzmanı olarak geriye dönüp bilim dalı başkanı olmamızı sağlamıştır. Bu şekilde Gastroenteroloji ve Endokrinoloji Bilim Dallarına etkin bir işlerlik kazandırmıştır.

Emekli olmadan önce de üst ihtisas yapmış öğretim üyeleri görevlendirilmesi yoluyla Nefroloji, Romatoloji, Onkoloji Bilim Dallarının açılmasını sağlamıştır.

Hocamızın önderliğinde kurulan bu bilim dallarımız halen başarılı bir şekilde sağlık hizmeti vermekte olup yanı sıra Tıp Fakültesi öğrenci, iç hastalıkları ve yan dal uzman eğitimi ve gerek Türkiye sağlığına önemli katkılarda bulunmaktadır.

Hocamız her dönemde öğretim üyelerinin kendini yenilemelerini ve doçent olmadan önce en azından gözlemci olarak yurt dışı deneyimi kazanmalarının önemini daima savunmuş ve bizleri teşvik etmiştir. Dekanlığı ve rektörlüğü döneminde fakültemizde pek çok öğretim üyesinin yurt dışına gidişine önemli katkıda bulunmuştur.

Hastanemizin açılış töreni

1970 yılında Anadolu Üniversitesine bağlı olan Tıp fakültemiz 18 Ağustos 1993'te birkaç fakülte ile birlikte Anadolu Üniversitesinde ayrılmış ve üniversite Osmangazi Üniversitesi adını almıştır. O döneme kadar fakültemiz eğitim ve sağlık hizmetlerini farklı yerlerde sürdürmekteydi. 1976 yılında dönemin Başbakanı Sayın Süleyman Demirel tarafından temeli atılan hastanemizin inşaatı uzun yıllar tamamlanamamıştı. Osmangazi Üniversitesinin Kurucu Rektörlüğüne atandıktan sonra hocamız yıllardır bitirilemeyen Tıp fakültesi Hastanesinin ve diğer ek binalarının tamamlanması için yoğun çaba harcamış ve bunda da başarılı olmuştur. Rektörlüğü döneminde 900 yataklı hastanemiz gerekli alt yapı ve özel donanımları tamamlanarak 1993 yılı sonunda resmi olarak bu kez de dönemin Cumhurbaşkanı olan Sayın Süleyman Demirel tarafından açılmıştır. Hocamız diğer ana bilim dalı ve bilim dallarının Hastane binasında adil bir şekilde yerleşmesi için de büyük bir özen göstermiştir. Bu özen içerisinde Tıp Fakültesi hastanemizde poliklinik, endoskopi ve ultrasonografi ünitelerinin yer aldığı Gastroenteroloji Bilim Dalı Departmanlığı için geniş bir yer ayrılmasında ve gerekli alt yapının da tamamlanmasında önemli katkıları olmuştur. Günümüzde faaliyetlerimizi halen bu departmanlığımızda yürütmekteyiz. Hocamız ayrı bir Gastroenteroloji Servisi kurulmasını çok istemiş ve hastanenin ilk planında Gastroenteroloji Servisi ayrılmışken rektörlük makamında olduğu için kendi ilgi alanı ile ilgili bu servisi kurmasının diğer ana bilim dalları ve bilim dalları tarafından yanlış anlaşılabileceğini düşündüğünden bu arzusunun yerine getiremediğini bana birçok kez ifade etmiştir. Bu soru-

nu o dönemde ve halen pek çok eğitim hastanesinde uyguladığı gibi hastalarımızı genel dahiliye servisinde takip ederek aştık. Gastroenteroloji Bilim Dalımız günümüze kadar 6 gastroenteroloji uzmanını Türkiye'ye kazandırmıştır. Bu sayının daha fazla olmasını hepimiz halen dilemekteyiz; ancak kadro sorunları buna engel oluşturmaktadır.

Hocamızın Amerika'da çalıştığı dönemlerde Arthur J. Patek'le birlikte alkolik karaciğer hastalıkları ve sirozla ilişkili yayınlanmış çalışmaları bulunmaktadır. Dönemimizde de bizlere çalışmalarımız ve yayınlarımızda kendi deneyim ve bilgilerini aktararak yol göstermiştir.

Değerli hocamız yoğun idari görevlerine rağmen haftada 3 kez biz ve öğrenci arkadaşlarımız için de büyük bir zevkle geçen vizitlerini ve derslerini hiç aksatmaz; hasta başı tartışmalarına büyük önem verir ve zaman zaman da hem kendi asistanlık hem de Amerika'daki anılarını da bizimle paylaşırdı. Tıp literatürünü yakından takip eder ve geçmiş deneyimleriyle günümüzdeki yenilikleri özellikle vurgulayarak bizlere aktarırdı.

Hocamız Üniversitemizde emekli olana kadar Bilim Dalımızla ilgili değişik seminerler ve paneller düzenlenmesinde bizlere yol göstermiş ve öncülük etmiştir; bu dönemde İstanbul ve Ankara başta olmak üzere değişik Üniversitelerden değerli hocalarımızı Eskişehir'de ağırlama fırsatını da sağlamıştır.

Hocamız öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin başarılarıyla mutlu olur; tüm öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin kendine ilettikleri sorunlarıyla yakından ilgilenir ve çözüm yolları bu-

Hocamız İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı öğretim üyeleri ve araştırma görevlileri ile birlikte

lunmasında elinden gelen tüm çabayı gösterirdi. Bu nedenle biz ve bizden önceki dönem öğretim üyelerinin büyük çoğunluğu hocamıza çok şey borçluyuz. Hocamız emekli olana kadar ve hatta emekli olduktan sonra da bu üstün tavrını korumuş ve pek çok kişinin yardımına koşmaya devam etmiştir.

Hocamız 1998'de emekli olduktan sonra da Ana Bilim Dalı ve Bilim Dalımızla olan ilişkilerini sürdürmüştür. Ailesinin de belirttiği, benim ve arkadaşlarımın çoğunun da tüm kalbimle onayladığından emin olduğum gibi hocam "öğrenmeye açtı; tıbbı ve yaşamın her alanına duyduğu merak ve ilgi, onu tanıyanlar için olmasa da tanımayanlar içinde şaşırtıcıydı." Konferans ve seminerlerine hazırlık yaparken gösterdiği çaba ve çalışma gücü ilerleyen yaşına rağmen hiç değişmeden devam etti. Bunun tanık olduğumuz en güzel örneği hocamızın emekli olduktan sonra da her öğretim yılı başında yıllık seminer listesini alması ve ilk semineri de kendisinin hazırlaması ve sunmasıydı. Hazırladığı seminerleri her zaman çok detaylı olup son dönem literatür bilgilerini de kapsardı. Ayrıca diğer bilim dalları ile ilgili seminer konularına da aktif olarak katılır; kendi deneyimlerini anlatır o konuda yeni bilgilerle ilgili sorular sorar veya bilgilerini bizzat aktarırdı. Hocamızın öğrenmeye açlığını en iyi gösteren bir diğer anım Hastanemize son yatışında bir Pazartesi seminerinin kronik renal hastalıklarda gö-

rülen kronik viral hepatitler ve tedavi yaklaşımı olmasıydı; hocam bu seminere çok katılmak istediğini belirtmiş ve seminer, hocamın iyileşme dönemi sonrasına ertelenmişti; ancak her ziyaretimde hocam bu konuyla ilgili bilgilerini bizlere aktarmış ve her zamanki gibi kendi görüşlerini de benimle ve birlikte ziyaret ettiğimiz asistan arkadaşlarla paylaşmıştı. Ancak hocamızın yaşam süresi bu semineri dinlemeye yetmemiştir.

Hocamızın başarılı akademik kariyeri ve idareciliği hepimiz için tartışılmazdır; hocamız bulunduğu yer ve mevkide tek adam olarak kalma gibi bir fikre hiçbir zaman sahip olmamıştır; bunun en güzel örneklerinden biri bilim dallarının kurulması ve bilim dalı başkanlarının atanmasından sonra onların iç işlerine karışmamasıdır. Hoca yetiştirdiği ve destek verdiği öğrenci ve öğretim üyelerine de her zaman sahip çıkmış ve daima arkalarında olmuştur. Bunun en güzel örneği geçen yıl Gastroenteroloji Derneğinin 50. yılında hocama plaket verme şansının bana tanındığı andır. Hocamın plaket almadan önce söylediği "bir hocanın hayatındaki en mutlu anlardan biri kendi öğrencisi elinden plaket almasıdır" ifadesi öncelikle beni ve salondaki çoğu kişiyi duygulandırmıştır. Bu anı nedeniyle bana bu şansı veren 26. Ulusal Gastroenteroloji Haftası düzenleme komisyonu üyelerine ve Türk Gastroenteroloji Derneği'ne minnettar olduğumu ayrıca belirtmeliyim.

Türkiye’de Gastroenterolojinin 50. kuruluş yılı nedeniyle Türk Gastroenteroloji Vakfı tarafından çıkartılan ve geçen yıl basılan kitapta hocamızın yazdığı “Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz” adlı yazısından aldığım aşağıdaki bazı bölümler onun Türkiye’de eğitim ve üniversitelerin geleceği ile ilgili görüşlerini yansıtmaktadır.

- * Toplumların geleceğini şekillendirmede insanın rolü, çok daha önemli hale gelmiştir. İnsanın niteliğini geliştirmenin tek yolu eğitim ve öğretimdir. Eğitim geleceğe yatırım olup, onu oluşturan halkaların en önemli kurumu üniversitelerdir.

Bu çerçevede 2000’li yıllarda üniversiteler;

- * Bilimin ve bilimsel düşüncenin toplumda yaygınlaşmasını sağlamalıdır.
- * Tüm branşlarda öncelikle, insanlara sorgulamayı, gerçeği aramayı, düşündüğünü ifade edebilmeyi, tartışmayı ve sonuç çıkartabilmeyi, hoşgörü ve uzlaşmayı esas alıp eğitim-öğretimi bunlarla uyumlu yürütebilmektir.
- * Tıp Fakülteleri için yukarıda sıralanan tüm ana konulara ek olarak, çağdaş bilim ve teknolojiyi yakalama ve en önemlisi uygulamada mutlaka öncelik verilmelidir. İnsana, insan sağlığına yapılacak her harcama, her alanda olduğu gibi üniversitelerin geleceğinde de kuşkusuz ve tartışılmaz bir yatırım olacaktır.
- * Bir ülkedeki üniversitelerin kuruluş ve işleyişlerini, diğer kurumlara hakim olan zihniyetten ayırmak zordur. Aslin-

da, Türkiye açısından meseleye bütünlük bakmak ve toplumumuzdaki hakim yönetim anlayışının, merkezi yönetim yerine daha yerel olmasını sağlamamız gerekir.

- * Adil, uygar, hukukun üstünlüğü ilkesini benimsemiş, akılcı, verimli ve üretken bir toplum yaratıp, onu çağı ile bütünlüştirebilmenin yolunun üniversitelerden geçtiği gözardı edilmeden bu kurumların kuruluş ve işleyişinin tasarımı, siyasi tercihler yerine bilimsel ilke ve yöntemlerle gerçekleşmelidir.

Hocamız iyi bir hekimdi ancak kendi ifadesiyle de iyi bir hastaydı. Zaman zaman olan sağlık sorunlarında bizlerin önerilerini tam olarak yapar ve tedavilerini eksiksiz tamamlardı.

Hocam daima son dönem hastalığı da dahil rahatsızlıklarında başka sağlık kurumlarına gitmeyi hiçbir zaman düşünmemiş ve daima bizlere güvendiğini; hastanemizde kendini evinde gibi hissettiğini belirtmiştir. Son yatışında da taburcu olmadan önceki birkaç gün belki bizlerle vedalaşarcasına bu görüşlerini tüm hekim arkadaşlarına ve bizlere belirtmiştir.

Hocamızı Gastroenteroloji camiasının çoğu tanımaktadır; herkesin katılacağı ve yine ailesi tarafından dile getirildiği gibi hocam “eğilip bükülmeden dimdik yaşamış ve bu dik duruşuyla aramızdan ayrılmıştır”.

Hocamız daima bizlerin kalplerinde yaşayacak ve bizler de ona layık şekilde meslek yaşamımızı sürdürmeye devam edeceğiz.

BÖLÜM 4

Ailesinin Gözüyle Keşkeleri Olmadan Yaşayan Bir Bilim İnsanı Prof. Dr. Esat ERENOĞLU

Yaşamın anlamını uzaklarda arayanların, içindeki özü keşfetmek için oradan oraya savrulanların, mutluluğa ve huzura ulaşmanın çırpınışı içinde olanların ondan alacakları çok ders var. Hırslarının önüne geçemeyenlerin, gücün maddeden ibaret olduğunu düşünenlerin de...

Özel olan ve özel olduğunu her haliyle hissettiren bir yönü vardı. Çalışkanlığı, kendine güveni, prensipleri, bilgisinin insanı şaşırtan derinliği, şıklığı, yakışıklılığı ve o dimdik hali hafızalardaki yerini şimdiden aldı. Ne okuduğu tüm okulları birincilikle bitirmesiydi bunun nedeni, ne mesleğinde en yüksek mevkilere gelişi...

Şifa verdiği hastaları ve yetiştirdiği sayısız öğrenci en büyük mutluluk kaynağı olsa da ailesi hepsinin önündeydi. Her şeyini eşine borçlu olduğunu dile getirmekten hiç çekinmedi. "O olmasa ben hiçbir şey yapamazdım" derdi. Bir kadına değer vermenin ne demek olduğunu, kadına değer verilmeyen bir ülkede her fırsatta ve kalben gösterdi. Bu gönüllü teslimiyetten o kadar memnundu ki eminiz hayatta olsa "Sabahat'la bir 52 yıl daha isterim" derdi. Kızı ve oğluyla da hep gurur duydu.

Yılların geçmesi anne babaları çocuklarının ilgisine daha ihtiyaç duyar hale getirirken, o hep destek veren dimdik bir akıl hocasıydı.

Eskişehir'in caddelerinde ekmek parası derdine düşmüş esnaf, Esat Hoca'larının önlerinden hangi saatte geçeceğini bilirdi. Yıllarca ne her gün kilometrelerce süren yürüyüşleri değişti ne kitaplara olan büyük sevgisi... İnsanda, gördüğünde ceketinin önünü ilikleme isteği yaratan doğal centilmenlerdendi. Evinin cam kenarında kendisine ait koltuğunda saatlerini gazete ve kitaplarıyla geçirirdi. Öğrenmeye açtı; Tıbbı ve yaşamın her alanına duyduğu merak ve ilgi, onu tanıyanlar için olmasa da tanımayanlar için şaşırtıcıydı. Konferans ve seminerlerine hazırlık yaparken gösterdiği çaba ve çalışma gücü ilerleyen yaşına rağmen hiç değişmedi. Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun yaşamında keşkeler olmadı hiç. Ne istediğini bilen ve yaşamın anlamını çözmüş insanların huzuruydu ondaki...

Hayatını adadığı her şey o bekleme de karşılığını verdi. Belki de yaşamın ona sunduğu mutluluk reçetesini yıllar önce arkadaşlarının başarılarıyla mutlu olur, küçücük bir sorunda kaygılanır, mesafeli duruşunun altında insancıl bir kalp yatarı. Bir tek torunlarına şaşırmaktan alamazdı kendini...

Çocukluk ve gençlik çağının yaratıcılıklarına, heyecanlarına, hazır cevaplıklarına ve dede olmanın getirdiği koşulsuz sevmeye duygusuna Derin ve Burç'la alışmıştı. Onların küçücük hareketleriyle mutlu oluyor, yaşamı biraz da onların gözüyle görüyordu. Galatasaraylı torunları için her şeyi yapardı ama "onlar sevinsin!" diye bile olsa Fenerbahçe yenilgisine tahammül edemezdi. Bu bir aşk ise takımına büyük bir aşkla bağlıydı. Bir de doğduğu topraklara... Emirdağ'lı olmak hem kendisi için gurur kaynağıydı hem de onu başlarının tacı yapan Emirdağ'lılar için kendisine de yazmıştı. Çocukla çocuk gençle genç oldu ama ihtiyar olmadı hiç... Ne ruhunu ne de bedenini, acımasızca geçip giden zamana teslim etmedi. Gidişi bu yüzden ona en yakışan şekilde oldu. Eğilip bükülmeden dimdik süren bu yaşam, kurucusu olduğu üniversitenin hastanesinde kendi servisinde ve öğrencilerinin kollarında sona erdi. "Ayrıcalıklı kullar" dan olmak böyle bir şeyse eğer Esat Erenoğlu, tanrının sevdiği ve ödüllendirdiği kullarındandı... Şimdi üzerinde Emirdağ toprağının serpili olduğu mezarında yatarken, "içimde ona karşı bitmez bir sevgi var" dediği annesine kavuşmanın heyecanı içinde biricik anacığına Derin'le Burç'u anlatıyordu belki de... (6)

BÖLÜM 5

ANILARLA HOCAMIZ

Dt. Ahmet ATAÇ

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN

Prof. Dr. Belgin EFE

Prof. Dr. Sefer GEZER

Prof. Dr. Hikmet HASSA

Prof. Dr. H. Hüsrev HATEMİ

Prof. Dr. Cengiz KORKMAZ

Prof. Dr. Nesliar Eser KUTSAL

Prof. Dr. S. Sinan ÖZALP

Ayfer UĞURLU

(İsimler, soyadına göre alfabetik sıralanmıştır.)

MÜKEMMEL BİR DOST: PROF. DR. ESAT ERENOĞLU...

Dt. Ahmet ATAÇ

Eskişehir Tepebaşı Belediye Başkanı

Geçmişin yaşanmışlık izlerine bakarken, hayatımızın farklı duraklarında; dostluğu, arkadaşlığı, kardeşliğiyle bulduğumuz insanlar vardır. Prof. Dr. Esat Erenoğlu da böyle biriydi benim için. Kıymetli, kadirşinas bir dost, çalışkan ve saygın bir akademisyen, örnek bir aile babası... Benim için Esat ağabey, çok saygı duyduğum ve sevdiğim bir büyüğümdü. Bulunduğu her ortamda da sayılan sevilen bir insandı.

Onunla uzaktan tanışıklığımız 1963-64 yıllarına uzanıyor. Kendisini bizzat tanımadan önceleri ise Erenoğlu'nu zevkli giyinen ve papyon takmayı hiç eksik etmeyen, Doktorlar Caddesinde yürüyüşe çıkan, şık bir beyefendi olarak hatırlıyorum. Ayrıca o yıllarda kullandığı ve az sayıda bulunan Amerikan siyah Ford marka aracıyla da anımsıyorum.

Prof. Dr. East Erenoğlu, Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin kurucu rektörlüğü sırasında hem yöneticiliği hem de hekimliğiyle iyi izler bıraktı. Her başarısını kendi emeğiyle gerçekleştirmiş olması ve çalışma hayatının yanı sıra sosyal hayatı ile de çevresine örnek olması bir başka özelliğiydi. Her zamanki beyefendi tavrı, giyim kuşamındaki özeni ile çalışma arkadaşları, yakın çevresi ve hastalarıyla kurduğu dostane ilişki dikkat çekiciydi. Bir tıp insanı olarak, bu alandaki gelişmeleri yakından takip etmesi, mesleğini etik ilkeleri gözeterek sürdürmüş olması onu hep saygıdeğer kılmıştır.

Kendisini tanıma şansını yakalamamın ardından geçen yılların sonrasında edindiğim ilk izlenimler ise; doğduğu yer olan Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesine ve insanına duyduğu sıcaklığı her fırsatta dile getirir, onlarla kurduğu dostluk bağını paylaşmaktan da mutlu olurdu. Ben de bu tanışıklık sayesinde, zaman içinde Eskişehir'e göç etmiş pek çok Emirdağlı dost edindim.

Koyu Fenerbahçeli olduğunu söylense de yaşadığı kentin takımı Eskişehirspor'un kulüp doktorluğunu yapmıştı. Bu vesileyle, onunla pek çok maç izleme fırsatım oldu. Öte yandan kızı Neslihan Erenoğlu'nun da benim gibi dış hekimi olması, onu bana yakın kılan bir başka etkendi.

“Elektrik arızasını tamir ettim.”

Ailesi onun için çok önemliydi. Eşi Sabahat abla için *“Sabahat'siz ben hiçbir şey yapamam”* dediğini anımsarım. Evinin yönetimini, alış veriş, hatta tadilat gibi işleri de ona bırakmıştı. Bu konuda, hatırladığım bir anıyı aktarayım: Eskiden elektrik sigortası yandığında içindeki tel değiştirilir, yeniden sarılırdı. Oturdıkları apartmanda sigortalar düğmeli idi. Sabahat ablanın yazlıkta olduğu bir dönemde sigorta atıyor. O da birisinden sigorta düğmesine basması gerektiğini öğrenip sorunu çözüyor ve eşini arayıp, *“Sabahat, sen yokken ben de elektrik arızasını tamir ettim.”* diyor.

“Ortanın solunda!”

Eşi Sabahat ablaya olduğu gibi iki çocuğu Neslihan ve Hakan'a, torunları Burç Çağa ve Derin Erenoğlu'na da çok değer verirdi. Burada, Hakan ile olan bir anısını aktarayım: Hakan küçükken sevimli, ancak yaramaz bir çocuktur. Rahmetli Bülent Ecevit, Kurtuluş Savaşımızın önder gazilerinden İsmet İnönü'ye karşı CHP Genel Başkanlığını kazandığında siyasi literatüre *“ortanın solu”* diye geçen bir kavramı kazandırmış olmasından yola çıkarak, Hakan'a *“Bu çok yaramaz, tam ortanın solunda”* derdi.

Koruyup kollayan

Emirdağlı hemşerilerinin saygı ve sevgilerini belli etmek için kullandıkları “*Esat Hoca*” hitabı öylesine benimsenmişti ki bu aynı zamanda; güvenin, dert ortağı olmanın da bir seslenişiydi. Saygılı olmanın getirdiği çekingenliği hemen her hemşerisinde görmek mümkün olsa da onun koruyup kollayan şefkatli tavrı karşısında o çekingenlik yerini sıcak ve samimi bir ortama taşırdı. Bu tavrını hem bir tıp insanı, hem yönetici, hem bir aile babası ve hem de bir arkadaş olarak herkese gösterirdi.

Eskişehir’in tıp alanına katkılar

Erenoğlu, 1964 yılında ABD’den dönmüş ve doçent olmuştu. Uzaktan tanıdığım şık giyimli bir hekimken ilk eşim dolayısıyla aramızda bir akrabalık bağı da oluştu. Ben de diş hekimim olduğumdan yakınlaşmamız daha farklı oldu. Bu dönemde Eskişehir Devlet Demiryolları Hastanesinde çalışıyordu. Hastanenin güçlü bir hekim kadrosu vardı.

Başhekim Dr. Muammer Etingü, Göz Doktoru Hasan Zeytinoğlu, KBB doktoru Mete Tan (daha sonra milletvekilliği ve sağlık bakanlığı yaptı), İsmail Akdağlı, Dr. İhsan Attila Mutlu, Dr. Metin Ertemin ve Dr. Durmuş Tekin aklıma gelenler. Bu kadro Eskişehir’in tıp alanındaki akademik çalışmalarını desteklemek amacıyla seri toplantılar düzenliyor, Prof. Dr. Nuran Ağman ve Prof. Dr. Hamit Gökalp gibi değerli beyin cerrahı hocaları bu toplantılara davet ediyorlardı. Eskişehir’in tıp alanındaki atılımlarına katkı veren bu girişimler, Erenoğlu’nun öncülüğünde yapılıyordu. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi ve özellikle de Vakıf Gureba Hastanesi ile yakın ilişkiler kurmuştu. Erenoğlu 1982 yılında profesör oldu ve 1991-93 yılları arasında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesinin dekanlığını üstlendi. 1993’te de Anadolu Üniversitesinden ayrılarak bağımsız bir üniversite olan Eskişehir Osmangazi

Üniversitesinin kurucu rektörlüğü görevine getirildi. Bu görevi de büyük bir başarıyla yerine getirdi. Araştıran, kendi alanındaki kitapları takip eden ve İngilizce roman okumayı seven bir insandı.

Esnaf saatini onun yürüyüşünde ayarlardı

Eskişehir'in merkezinde, genellikle hekimlerin muayenehaneleri ile eczanelerin yoğunluğundan dolayı halkın "*Doktorlar Caddesi*" dediği işlek caddede, 1972'de Esat ağabey ile aynı binada muayenehanelerimizi paylaşmıştık. Bu süreç çok keyifliydi. Yürüyüşü çok seviyor, her fırsatta insan sağlığına faydalı olduğunu söylüyordu. Kendisi de bu bölgede günün belirli saatlerinde yürüyüşe çıkardı. Bölgedeki esnafın, onun mutlak yürüyüşlerinden birini yaptığını gördüğünde saatlerini ayarlaması espri konusu olmuştu.

Yaz tatillerinde Akdeniz kumsallarında yürüyüşe çıktığımızı anımsıyorum. Esat ağabeyin uzun yürüyüş yapacağını bilmeyen bazı kişiler de sohbetimize katılır, dakikalarca bizimle yürüdüktan sonra geldiğimiz yere varmak için minibüs arar hâle gelirdiler.

Onu tanımakla şanslıydım

2010'da kaybettiğimiz Prof. Dr. Esat Erenoğlu ağabeyimizin acısı hâlâ tazeliğini koruyor. Mükemmel bir dost, iyi bir aile babası, ilkeli bir tıp insanı olarak hatırlayacağız. Onu tanımış olmaktan, yaşamımın bir döneminde dostane yol arkadaşlığı etmiş olmaktan dolayı hep şanslı olduğumu düşündüm. Kendisine bu vesileyle Allah'tan rahmet, ailesi ve tüm sevenlerine, hep övünç duyduğu Emirdağlı dostlarına sabır diliyor, selam ve saygılarımı sunuyorum.

EMİRDAĞLI BİR REKTÖR DOSTUMLA ANILAR

Prof. Dr. Yılmaz BÜYÜKERŞEN

Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

1964-1965’li yılların Eskişehir’i, sağlık tesisleri yönünden, Türkiye’deki şehirler arasında oldukça iyi bir pozisyondaydı. Devlet Hastanesi, Hava Hastanesi, Devlet Demiryolları Hastanesi, Sosyal Sigortalar Hastanesi, Şeker Fabrikası Hastanesi ve resmi adı “İnönü Caddesi” olmasına rağmen, muayenehane sahibi doktor tabelalarının caddedeki bütün apartmanların cephesini kaplamasından dolayı, halk “Doktorlar Caddesi” olarak tarif ederdi. Ayrıca, şehir merkezinin çeşitli yerlerindeki münferit doktor muayenehanelerinin yanı sıra iki-üç de özel hastane vardı. Bu yüzden civar vilayetlerden hastaların geldiği bir “Bölge Sağlık Merkezi” durumundaydık.

Buna rağmen, binası yetersiz Devlet Hastanesinde, çoğu zaman, bir yatakta iki hasta yatarken, Devlet Demiryolları Hastanesinde daima boş “özel hasta yatakları” olurdu. Hastanenin yönetici ve doktor kadrosu ile tıbbi bakım ve tedavi ölçüsü de iyi olarak bilinirdi. Bu yüzden kentin ilk yükseköğretim kuruluşu İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin mensupları için, belli sayıda, sürekli boş yataklar bulundurulması Ulaştırma Bakanlığı ile protokole bağlanmıştı. Doktor kadroları ile akademisyenler arasında dostluklar da kurulmuştu.

Titiz Başhekim Muammer Etingü, Operatör Dr. rahmetli Ayhan Arıkan ve diğer uzman doktorlar ile Hava Hastanesinde görev yapan göz doktoru rahmetli İsmet Bilgin, rahmetli Sinan Girgin ve bir dönem Sağlık Bakanlığı da yapan rahmetli Mete

Tan, Doçent Durmuş Tekin ile aralarında güzel bir meslektaşlar grubu oluşturmuşlardı.

Dâhiliye servisinin başında ABD'den yeni memlekete dönen Emirdağlı Doçent Esat Erenoğlu vardı. Eşi Kız Sanat Enstitüsü mezunu, şehrin tanınmış ailelerinden birinin kızı olan yaşıtıımız Sebahat hanımdı.

Akşamüzerleri, Esat Hocayı, şık giyimi, genellikle taktığı papyonu ve ceketinin cebinden taşan ipek mendili ile kurulmuş bir saat uyumunda, koltuğunun altında taşıdığı, “Time”, “News Week” gibi dergilerle şehrin ana caddelerinde yürüyüşe çıkardı. Yakışıklı bir “Esat Ağabey-Esat Hoca” olarak tanırdık onu. Ara sıra Emirdağlıların ve Sivrihisarlıların mağazalarına uğrar kısa sohbetler yapardı. Konuşurken, Türkçesini hatırlayamadığı bazı kelimelerin İngilizcesini araya sıkıştırırdı. İyi bir Dâhiliyeci ve Amerika'da özellikle karaciğer hastalıkları üzerinde ihtisas yapmış, İstanbul Tıp'tan Doçentlik almıştı. Eskişehirliilerin damadı ve Emirdağ'ındaki aile bağları nedeniyle, Eskişehir'e yerleşmişti.

Zaman içinde, diğer şehirlerdeki üniversitelerin Tıp Fakültelerinin düzenlediği kongre ve konferanslara çağrılı giderdi. Bazen bir araya geldiklerinde, o dönemler Eskişehir'de hizmet veren, Doçent Hüsrev Hatemi ile tıbbi konularda sohbet ederlerdi. Mesleklerini seven ve özellikleri olan iki kafadar akademisyen idiler. Bir diğer tıp doçenti de “Eczacılık Yüksekokulu”ndaki, Sivrihisarlı rahmetli Doçent İhsan Sarıkardeşoğlu idi. İstanbul'da doçent olduktan sonra, Eskişehir'e yerleşmiş ve Adli Tabip olarak uzunca bir zaman kamu hizmeti vermişti.

Benim gazetecilik yaptığım sıralarda, trafik kazası veya cinayet vakalarında, meraklı olduğum için otopsilere beni de yanında götürür, Devlet Hastanesi bahçesindeki morgda operasyonu yaparken bir tıp talebesiymişim gibi bana bilgi aktarırdı.

Yıllar yılları kovaladı ve ben bu dostlukları devam ettirirken, Eskişehir İTİA başkanlığına seçildim. O tarihlerde, Milli Eğitim Bakanı olan hocam Orhan Oğuz ve diğer Eskişehirli milletvekillerinin önerisi ile Hacettepe Üniversitesine bağlı, Eskişehir’de bir Tıp Fakültesi ile Fen Fakültesi kurulması kanunu çıkarılmıştı. (Daha sonra YÖK kurulurken bu kanun iptal edildi). Rahmetli İhsan Doğramacı’nın beceri ve hünnerleri nedeniyle, bu üniversitenin Hacettepeli olan iki rektörü Ankara’da oturuyor, Eskişehir için alınan öğrenciler Ankara Hacettepe Tıp Fakültesinin bir koridorundaki dersliklerde (Eskişehir Tıbbın öğrencisi olarak) okutuluyordu. Bu üniversite için verilen kadrolar ve bütçe ödeneklerini Hacettepe üniversitesi kullanıyordu. Böyle bir model dünyada yoktu.

Eskişehir’deki Tıp Doçentlerinin Hacettepe’ye bağlı Eskişehir Tıp Fakültesi kadrosuna alınması tavsiyesi ise dikkate alınmıyordu. Bu garip durum YÖK kanunu çıkıp, Hacettepe’ye bağlı (ya da onun patronajındaki) Anadolu Üniversitesi kanunu, diğer şehirlerin adını taşıyan çoğu üniversitelerin kuruluş kanunlarıyla birlikte iptal edilip, üniversitelere yeni isimler veren bir yükseköğretim düzenlemesi yapılmıştı. “Açıköğretim Sistemi”ni kurmak ve işletmek görevi de yeni bir kuruluş olan Eskişehir’deki üniversiteye, yeniden “Anadolu Üniversitesi” adı verilirken rektörlüğüne de biz getirildik. Böylece, Eskişehir’de yerleşik Tıp Doçentlerini fakülte kadrosuna almak görevi de bize nasip oldu.

Yeni kurulan bir Tıp Fakültesi için, gelişmiş üniversitelerin Tıp Fakültelerinden, genç profesör ve doçentlerin müracaatları ve Hacettepe’nin kullanmasının önüne geçilen bütçe ödeneklerinin, Eskişehir’deki yeni üniversitenin yatırımlarına yönlendirilmesinin yanı sıra, yeni Anadolu Üniversitesi’nin Türkiye’nin “ilk Sivil Havacılık Yüksekokulu”, “havaalanı”, “uçak filoları”, “ilk Sinema-TV Yüksekokulu”

ile Türkiye'deki ilk "İletişim Bilimleri Fakültesi", "Güzel Sanatlar" ve "Devlet Konservatuvarı" gibi birimleri ile kısa sürede gelişip serpildi. Bütün bunların yanı sıra MGK'nın kararı üzerine, Açıköğretim sisteminin Avrupa'da uygulanması ve orada da hizmet büroları açılması, üniversiteye getirilen ağır yüklerin azaltılması için YÖK ve hükümet kararıyla Anadolu'nun ikiye bölünmesi kaçınılmaz hâle geldi. Böylece Kanun Hükmünde Kararname ile mevcut fakülteler bölünerek ve yeni birimler ilavesi ile bu günkü "**Osmangazi Üniversitesi**" doğmuş oldu.

Ancak bu genç üniversiteye kuruluşunu sağlayacak bir rektör lazımdı. Cumhurbaşkanı rahmetli Süleyman Demirel, bu konuda benim düşüncemin ne olduğunun sorulmasını istemiş. Yeni üniversitenin ağırlıklı fakültesi tıp idi. Tıpçı bir akademisyen olmasının yerinde olacağı gerekçesiyle rahmetli Esat Erenoğlu'nu önerdim ve yardımcım Prof. Dr. Engin Ataç ile birlikte birkaç gün dinlenmek için Marmaris'e gittik. Dönüşte Denizli yakınlarında araç telefonu çaldı. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, rahmetli Necdet Seçkinöz telefonda, biraz da telaşlı bir ifade ile "**Sayın rektör, yeni üniversite için önerdiğiniz adayı inceledik. Üç ay sonra yaş haddinden emekli olacağımı bilmiyor muydunuz?**" dedi. Engin ile panikle miştik. Başka bir aday için hazırlıklı değildik. "**İzin verirseniz sizi on dakika sonra arayalım.**" dedik. Otomobili yolun kenarına çekip düşünürken, aklımıza kanundaki, "rektörlerin görev süreleri bitmeden yaş haddinden emekli olmaları gerekirse, görev süreleri bitinceye kadar emeklilik işlemi yapılmaz" hükmü geldi.

Sayın Cumhurbaşkanına bunu hatırlatmayı ve ayrıca yeni kurulan bu üniversiteye bizim de destek vereceğimizi söylemeyi kararlaştırdık. Hemen telefonla Seçkinöz'ü aradık. Rektörlükte emeklilikle ilgili uygulanacak kanun maddesinden bahsederek, "**Siz, Esat Hocanın yaşına bakmayın, son derece sağlıklı, dinç bir**

bedene ve akli melekelere sahiptir. Sayın Cumhurbaşkanımızın takdirlerine arz ederiz.” dedim.

Sonuçta Esat Hoca profesör kadrosuna atanarak, Osmangazi Üniversitesinin ilk rektörü oldu. Üniversitenin ilk yıllarında, Anadolu Üniversitesi'nin yönetim deneyimi olan, çoğu başarılı bürokrat kadrolarımızı Esat Hocanın yönetimine verdik. Esat Hoca başarılı doktorluğunun yanı sıra rektörlük döneminde de Osmangazi Üniversitesine bir dönem hizmet verdi.

Onu tanıyanlar bilirler, şaka kaldıran, fıkralar adapte edilen, ara sıra küsen, rahmetliye ait birkaç anımızla bu yazıyı bitirelim: Giyiminde çok şık olduğundan bahsetmişim. Eskişehir'in o dönemler ünlü bir erkek terzi vardı. Rahmetli, “Terzi Rıza”, namı diğer “Rıza Cardin”. Esat Hocayı onunla tanıştırdık, sık sık yeni kumaşlar alıp dikim için ona götürürdü. Bir gün terzi Rıza bana, **“Esat Hocaya söyleyin, bir daha benim dükkânıma eşi Sebahat ablayla gelmesin. Sebahat Hanım, provalara geliyor, durmadan benim kesimlerime karışıyor. Mendil cebinin boyutundan, ceketin yırtmacına, pantolon paçasına, düğmelerine kadar her şeye o karışıyor. Esat Hocanın hiç sesi çıkmıyor.”** dedi.

Rahmetli Esat Hoca Emirdağlıların “Şeyhi” veya “Şih’i” gibiydi. Brüksel’de, kentin yerli nüfusundan çok Emirdağlı göçmenlerin yaşadığı söylenir. Bunlar her yıl Esat Hocayı davet ederler, hastalarını ona muayene ettirirler, onun geleceği uçağı öğrenir, havaalanını doldurarak olay karşılamalar yaparlardı.

Yine böyle bir karşılama sonunda, uzun kuyruklar hâlinde bir otomobil konvoyu ile, onu havaalanından alıp, oturdukları bölgeye götürürlerken Brüksel polisi, **“Herhalde yabancı bir önemli devlet adamı bize haber vermeden gelmiş olmalı.”** diyerek ne yapacaklarını şaşırılmışlar, ortalık karışmış.

Emirdağlılar ve rahmetli Esat Hoca bu hikâyeyi, zaman zaman gülerek ve keyifle anlatırlardı.

Onunla yaşanmış gerçek hikâyelerin hepsinde gülünecek bir taraf mutlaka bulunurdu. Rahmetli, Türkmen Emirdağlıların yüzlerindeki derin çizgili ciddiyete karşılık, gülebilen de birisi idi. 24 Nisan 2010’da aniden vefat etmesi acı bir sürpriz oldu. Onu rahmetle anarken, son bir gerçek olayı daha anlatarak bu yazıyı bitirelim.

“Esat Hocanın yanı sıra Emirdağlıların övündüğü iki önemli bilim insanı daha vardı. İstanbul Tıp Fakültesi Onkoloji Profesörü Dr. Nejat Bilge ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yapmış EİTİA’da benim kürsü hocalarımın, sosyal demokrat Osman Nuri Torun...

Bu üç Emirdağlı, doğup büyüdüleri ilçenin kalkınması için bir vakıf kurdular. Amaçları bir türlü birlikte iş yapamayan, hatta Emirdağ’ının “okumuşlarla” “kırsal kesiminin” arasında çok eskiden beri var olan sevgisizliği giderip, bu vakıfla birlik sağlayıp ilçenin kalkınmasında rol oynamaktı.

Ancak kuruluştan hemen sonra Emirdağ’da yapılması gereken genel kurul çıkan kavga ile yarım kalır. Aradan geçen bir yıl sonra yapılan ikinci genel kurul da aynı akıbete uğrar. Hatta yaralananlar olduğu söylenir.

Ancak bu kurulun da mutlaka yapılması gerekmektedir. Üç ünlü Emirdağ büyüğü Osman Nuri Torun, Nejat Bilge ve Esat Erenoğlu kurucular olarak Emirdağ Kaymakamlığı’na izin için başvururlar.

Kaymakamlık, izin verilmesi için, toplantının belirtilen salonda değil, muhtemel kavgaların kolayca önlenebilmesi için Jandarma Komutanlığı’nın bahçesinde yapılması şartını öne sürer. Buna rağmen, orada da kavga çıktığı, jandarmanın kavgacıları ayırıp, müessif bir olayın çıkmasını önlediği hâlâ rivayet ediliyor.

Ruhları şad olsun...

PROFESÖR DOKTOR ESAT ERENOĞLU ANISINA

Sefer GEZER, M.D, FACP

Professor of Medicine

Director of Coagulation and Thrombosis

Section of Hematology, Rush University Medical Center

Chicago, Illinois

Prof. Dr. Esat Erenoğlu anısına bir yazı yazmam istendiğinde tüm eski anılarım tekrar canlandı ve bu isteği çekinmeden kabul ettim. Ben kendisi ile onun İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı Başkanlığı, Tıp Fakültesi Dekanlığı ve Rektörlüğü sürecince çalışmış bir öğretim üyesiyim.

Kendisi ile çalışmaya başlamadan önce Samsun Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalına bağlı Hematoloji Bilim dalında öğretim üyesi olarak çalışıyordum. Daha önce Osmangazi Üniversitesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalında öğretim üyesi olarak çalışmışım. Bu süreç Amerika dönüşü başlamıştı.

Ancak daha sonra askerlik görevim nedeniyle görevimden ayrılmışım. Askerlik dönüşü Osmangazi Üniversitesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalında bana kadro bulunamayışı nedeni ile bir süre açıkta kalmış ve bunun nedenini hiçbir zaman anlayamamışım. Bu süreç içerisinde, Samsun Üniversitesi Tıp Fakültesindeki eski hocalarım ve arkadaşlarım benim Samsun'a gelmemi çok istiyorlardı. Samsun Tıp Fakültesi de Hacettepe Üniversitesi tarafından kurulduğu için bu teklif bana uygun

geldi ve görevi çekinmeden kabul ettim. Samsun İç Hastalıkları Hematoloji Bilim Dalında çok güzel günlerim geçti ve oradaki görev arkadaşlarımı asla unutmayacağım. Ancak benim gönlüm hâlâ Osmangazi Üniversitesi İç Hastalıklarına bağlı Hematoloji Bilim Dalında idi. Çünkü orada Hematoloji Bilim Dalını ve Kan Bankasını sıfırdan kurmuş ve ameliyatların başlamasına katkıda bulunmuştum.

Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, Anadolu Üniversitesi rektörü olmuştu. Kendisi ile görüştüm ve o da zaten Eskişehirli olmam nedeniyle benim gelmemi istiyordu ve rahmetli Esat Hoca ile görüşmeler sonucu Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesine geri dönmem gerçekleşti. Bu nedenle her ikisine teşekkürü her zaman bir borç bilirim.

Rahmetli Esat Hoca ile olan ilişkilerimiz bir başkan ve öğretim üyesinden çok bir abi-kardeş ilişkisi şeklindeydi. Bana her zaman bilimsel yönden yardımcı olmuş ve Hematoloji bilim dalının daha da ilerlemesinde Yılmaz Büyükerşen ile birlikte büyük katkılarda bulunmuştu. Bunlardan bir tanesini hiç unutamıyorum:

O zamanlar Osmangazi Üniversitesinde Nükleer Tıp yoktu. Ancak fakülteye buna büyük bir gereksinim vardı. Örneğin kadın doğum hormonları ve tiroid fonksiyonlarının çalışılması gibi...

Şüphesiz bunların direkt olarak Hematoloji ile bir ilişkisi yoktu ama arkadaşlarım bana bunları yapabileceğimi söylüyorlardı ve neden olarak da iyi bir şekilde kurulmuş Hematoloji laboratuvarını gösteriyorlardı. Bu konuyu bir gün öğle aralığında Esat Hocanın odasında kahve içerken kendisine açtım. Bu görevi ele almaktan gocunmadığımı ancak Nükleer Tıp lisansım olmadığı için çekindiğimi dile getirdim. “Sen hiç üzülme. Ben bir gün buraya Hüsrev Hatemi hocayı davet ederim, konuşursunuz.” dedi.

Profesör Hüsrev Hatemi hocanın ismini daha önceleri çok duymuştum ancak kendisi ile tanışmak bir türlü nasip olmamıştı. Bir gün Hüsrev Hatemi Hoca, Esat Hocanın davetiyle Eskişehir'e geldi. Öğle yemeğinden sonra Esat Hocanın odasında kahve içmek için bir araya geldik. Bu arada Hüsrev Hatemi Hocanın genel kültürüne ve kendine özgün konuşmasına hayran kaldığımı söylemeden geçemeyeceğim. Bir insan, konuları ancak bu kadar güzel analiz eder ve karşısındakine bu kadar iyi aktarabilirdi. Hani hepimiz çok iyi biliyoruz ki bazı çok bilgili kişilerin bildiklerini diğerlerine aktarabilme gücü bildikleri ile doğru orantılı olamayabiliyor. Hüsrev Hatemi Hoca hiç de öyle biri değildi; insanın dinledikçe dinleyesi geliyordu. Bana üzülmememi söyledi ve çalışma arzumun takdir ettiğini ve lisans alabilmem için benim kendisi ile kliniğinde altı hafta çalışmam gerektiği belirtti. Esat Hocanın ve fakültenin izniyle ben altı hafta Hüsrev Hatemi Hocanın İstanbul'daki kliniğine devam ettim ve eğitim programlarına katılarak lisansımı aldım. Dönüşte bu testleri Hematoloji Bilim Dalında yapmaya başladık. Bu konuda Esat ve Hüsrev Hatemi hocalarımın katkılarını hiçbir zaman unutmayacağım.

Daha öncede belirttiğim üzere Esat Hoca ile kahveli öğle sohbetlerimiz pek genişti ve hemen pek çoğu da İngilizce geçerdi. Bu sohbetlerin büyük bir çoğunluğu tabii ki tıbbi konulardı. Ancak diğer bazı güncel konulara da değinirdik elbet. Günde en az 3-4 gazete okurdu ve okuduğu önemli konuları bana aktarırdı. Kendisi bir politikacı olmamasına karşın politikayı bir politikacı kadar iyi bilirdi. Rahmetli çok zeki bir insandı. Adeta karşısındakinin beyninden geçenleri okur gibiydi. Kendisinin aramızdan ayrılışını büyük bir kayıp olarak görüyorum. Kendisine Tanrı'dan rahmet diliyor ışıklar içinde yatsın diyorum.

Ŗu an 75 yaşımdayım ve hâlen Amerika'da çalışmaya devam ediyorum. Tüm arkadaşlarım emekli oldular ama ben henüz bu mertebeye erişemedim. Ŗu an çalıştığım yer benim ayrılmamı istemiyor ve ben de kendimi sağlıklı hissettiğim için bir süre daha Hematolojiye katkılarım devam edecek diyorum. Esat Hocanın anısına çıkacak kitapta bana yer verdiğiniz için sizlere teşekkür ediyorum.

PROF. DR. ESAT ERENOĞLU ANISINA

Prof. Dr. Belgin EFE

Eskişehir Osmangazi Ünisversitesi Tıp Fakóltesi

İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı

Memleketi olan Afyon'daki Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Ünisversitesi Tıp Fakóltesinden hocamıza ilişkin bir yazı istendiğinde, 11 yıl önce 24 Nisan 2010'da yitirdiğimiz sevgili Esat Erenoğlu hocamıza ilişkin hâlâ tazeliğini koruyan anılar zihnimde canlanıverdi.

Hocamızla ilk karşılaşmam, İstanbul Ünisversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakóltesinde aldığım İç Hastalıkları Uzmanlığımı takiben mecburi hizmet atamamın Eskişehir SSK hastanesine çıkması vesilesi ile 1986 Ağustos'unda oldu. Cerrahpaşa Tıp Fakóltesinden hocam Prof. Dr. Hüsrev Hatemi, Eskişehir'de yaptığı askerliği sırasında tanıdığı ve bilime bağlılığını takdir ettiği Prof Dr. Esat Erenoğlu'nu ve Tıp Fakóltesini ziyaret etmemi ve kariyer düşüncemi sonrasında dikkate almamı önerdi.

O esnada Anadolu Ünisversitesi Tıp Fakóltesi, öncesinde verem savaş dispanseri olan 5 katlı ve imkânları oldukça sınırlı bir binada hizmet veriyordu. Koğuş usulü odaların olduğu binada aynı katta pek çok bilim dalı ve öğretim üyesi büyük bir özveri ile inançla, barış ve karşılıklı anlayış içinde çalışıyordu. Esat Hocaya ilişkin ilk izlenimim ise özgüveni yüksek, mesafeli, çok şık ve özenli olduğu idi.

Takiben Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalında açılan kadro için girdiğim sınavlar sonrası Yardımcı Doçent olarak Tıp Fakültesine geçiş yaptım. Birlikte çalışma düzenimize başladıktan sonra hocamızın sürekli okuyan, çevresi ile öğrendiklerini paylaşan ve bundan büyük bir zevk alarak öğrenme ve öğretme arzusu aşıladığına tanık oldum. İçindeki çocuğu öldürmemiş bir yapısı olduğunu, seviyeli ve yerinde esprilerle kanıtlardı. Hafızası hepimizde hayranlık uyandırırıldı. İç Hastalıkları ABD başkanı konumuyla çalışma arkadaşları olarak bizleri ilgi duyduğumuz konularda gelişme sağlamak için teşvik eder ve sorumluluk verirdi. İç Hastalıkları Anabilim Dalına bağlı Bilim Dallarının kurulması için Yan Dal Uzmanlık eğitimini, bu konularda gelişmiş tıp fakültelerinde almamız için bizleri yüreklendirerek ve destek olarak bu önemli yapılandırmanın temellerini atmıştır. Çok değerli ve çalışkan arkadaşımız rahmetli Prof. Dr. Tülay Sarıçam, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde Gastroentoloji Uzmanlığını, ben İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesinde Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Uzmanlığımı ve Prof. Dr. Cengiz Korkmaz aynı fakültede Romatoloji Uzmanlığını alarak, Bilim Dallarının resmi kuruluşu ve Yan Dal Uzmanı yetiştirmesi gerçekleştirilmiştir.

12.04.1927 tarihinde Afyon/Emirdağ'da dünyaya gelmiş olan hocamızın memleketine bağı çok güçlüydü ve Emirdağlı olmaktan gurur duyardı. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyeti ve aynı Üniversitedeki İç Hastalıkları Uzmanlık eğitimi sonrası Columbia Üniversitesi Tıp Fakültesi Karaciğer araştırma bölümünde araştırmacı olarak çalışmış ve Boston Üniversitesinde Hepatoloji okutmanlığı yapmış olan hocamız, ABD'de kendine nereli olduğu sorulduğunda Emirdağlı olduğunu söyler ve soranlarda Türkiye mi Emirdağ mı daha büyük karmaşası yarattığını neşe ile anlatırdı. Bazı özel günlerde yaptırdığı Emirdağ'ın yöresel yemeklerini tüm iç hastalıkları bünyesinde çalışanları ile birlikte yediğimizi hatırlarım.

1970’te Anadolu Üniversitesi’ne bağılı olarak kurulmuş olan Tıp Fakültemizin, 1976’da temeli atılan yeni hastanemizin bir türlü tamamlanamamasına ilişkin sorun, 1993 Ağustos’unda Tıp Fakültemizin Osmangazi Üniversitesi adı ile yeni bir üniversite kapsamında devam etmesi ve hocamızın aynı tarihte kurucu rektör atanıp yoğun çaba göstererek Tıp Fakültesi Hastanesi ve diğere ek binaların tamamlanması ile çözülmüş ve daha konforlu hizmet verir hâle gelmesi gerçekleşmiştir.

Yoğun idari görevlerine rağmen haftanın belli günleri tüm bilim dallarının, öğrenci ve asistanların katılımı ile gerçekleşen Esat Hoca’nın vizitleri, hocamızın aktardığı eskiye ilişkin deneyimleri yanı sıra anılarını da paylaştığı öğretici, renkli ve zevkli bir zaman dilimine dönüşürdü. Öğrenciliğı ve asistanlığı döneminde II. Dünya Savaşı sonrası Almanya’dan kabul edilen bilim adamlarından, özellikle Frank’tan söz ederdi. Tıp literatürünü yakından takip eder, eskiyle kıyaslayarak yenilikleri vurgulardı. Seminer ve paneller düzenlenmesi konusunda tüm bilim dallarını aktive ederdi.

Konferans ve seminerlerine hazırlanırken titizlik ile ve konusunun tüm detaylarına inerek, en yeni literatür bilgilerini kapsayan sunumlar yapar ve birlikte çalıştığı tüm meslektaşlarına iyi örnek olurdu.

Esat Hocamızı sürekli yürürken hem üniversitemiz içinde hem de şehirde görürdük. 1998’de emekli olduğu döneme kadar 9. Kattaki İç Hastalıkları servisine asansör kullanmadan çıkar, herkesin şaşkınlık ve hayranlığını kazanırdı.

Saygı ve özlem ile andığım sevgili hocamın, yetiştirdiğı tüm öğrencilerinin ve şifa verdiği hastalarının anılarında özel bir yere sahip olduğundan, sevgi ve saygı ile anıldığından kuşku duymayarak ruhunun şad olmasını diliyorum.

TANIDIĞIM BİR ÖZEL İNSAN: ESAT ERENOĞLU

Prof. Dr. Hikmet HASSA

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kadın Hastalıkları ve Doğum Ana Bilim Dalı

Emekli Öğretim Üyesi

Bazı insanlar vardır çalıştıkları kurumlardaki görevleri ile tanınırlar. Bazı insanlar vardır şehir içinde sorduğunuz kişilerin çoğu tarafından tanınır, sayılırlar. Bazı insanlar da vardır ki doğup büyüdüğü yöre insanı için adeta bir simge olurlar. Esat Erenoğlu bu vasıfların tümünü şahsında birleştirmiş nadir özel kişilerden biridir.

Eskişehir'e ilk geldiğim yıllarda hocayı Emirdağ'ın adeta bir simge kişisi olarak tanımıştım. Gerçekten Emirdağlılar için hocanın ayrı bir yerinin olduğunu da yaşadıkça öğrendim. Bu bir fani için gıpta edilecek bir değerdir.

Bir gün bir Emirdağlı dostumuza sormuştum, “*Esat Erenoğlu’nu niçin bu kadar çok sever, sayar ve değer verirsiniz?*” diye. Aldığım cevap belki rahmetli hocayı onların gönüllerine ne için yerleştirdiklerinin gerçek bir yanıtı oldu.

Dostum dedi ki: “*Emirdağ özellikle yıllar öncesinde küçük bir yerleşim yeri idi, biz burada okuyup ileri düzey tahsillerini büyük illerde yapan hatta o zamanlar üst ihtisaslar için gitmenin bir rüya olduğu Amerika’ya kadar uzanan eğitimlerinde başarı gösteren çocuklarımızı küçüklüklerinden beri gurur içinde ve çok yakından takip ederiz. İşte Esat Erenoğlu Emirdağ’ın bu altın çocuklardan biri, hatta ilklerindedir.*”

*Emirdağ için, büyük başarılarla sahip olan Esat Erenoğlu hem çok çalışkan hem çok zeki hem de her zaman düşkünlerimize elini uzatmakta tereddüt etmeyen bir Emirdağlı idi. Her kesimdeki bizlerle küçük, büyük, genç, yaşlı demeden o kadar bütünleşmiş idi ki Emirdağlılar kendisini farklı bir yere koyar ve içimizden çıkan bir öz evlatsın yani bizim için sen ‘**Bizim Eset**’sin derlerdi”.*

Bunlar onu sevip, saymakta yeterli nedenler değil mi? Gerçekten iki kısa kelime ama sevdalısı olduğu Emirdağ ile kendisiyle gurur duyan hemşerilerinin iç içe olduğunu ifade eden bu güçlü birliktelik daha güzel nasıl anlatılabilir? Bu ifade Emirdağlıların Esat Hocalarını bağırklarına basmalarının çok açık bir ifadesi idi...

Yıllar içinde Esat Hocayı daha yakından tanımaya başlayınca gerçekten bu vasıflara sahip bir kişiyi tanıdığımı anladım. Esat Erenoğlu, bilime tutkun, her an kendini geliştirme çabasında, yeniliklere açık, birikimini kendinde hapsetmeden çevresi ile paylaşıcı ve insan yetiştirmekle öğünen, prensiplerinden tavizi olmayan, bazen katı bir yapı içinde fikirlerini savunmaktan çekinmeyen, güçlü bir ego içinde özgüvenini çevresine hissettiren, ancak dostluklarında da vefasını esirgemeyen özel bir kişi idi.

Esat Hocanın en büyük mutluluk kaynağı ailesi idi. Bu özel kişi güçlü fiziği, her zaman dikkatlice seçilmiş kılık kıyafeti içinde dimdik duruşu, iletişimlerindeki üslup ve adabı ile de karizmatik bir insandı. Esat Erenoğlu ile bir arada ve bir sohbetin içinde olduğunuzda ortamda onu tanımayanlar bile bu özellikleri içinde onun farklı, özel bir kişi olduğunu her zaman fark ederlerdi.

Esat Hocayla ilk ilişkilerinde onun çevresine oldukça mesafeli duruşunu yadırgayanlar zaman içinde dostluğunu kazanınca o mesafenin sevgi ve saygı dolu bir vefaya ve ilişkiye döndüğünü görürlerdi. Ben hoca ile bu yakın ilişki içinde sohbetlerini yaşamış kişilerden biri oldum. Gerçekten bu ortamlarda hoca ikinci bir Esat Erenoğlu idi. Şen şakrak, nüktedan, geniş bir kültür birikimini size aktarırken esprileri ile de iletişimi süsleyen bir insandı.

Burada kültür birikimi derken hocanın bir kitap kurdu olduğunu da söylemem gerekir. Okuduklarından kazanılmış kültür hazinesini bu sohbetlerde ,sohbetin gereğine göre kullanır ve pek çok birbirinden farklı konuda size yeni bilgiler sunar.

Benim en çok hoşlanıp keyif aldığım sohbetlerinin başında da Emirdağ-Sivrihisar atışmaları gelirdi. Çok sevdiği Şan Öz-alp hoca ile bir arada iseler bu atışmalar kaçınılmaz olurdu. Sanki FB-GS taraftarlarının tartışmaları gibi bu söyleşileri dostlukları içinde sürüp giderdi. **Bu arada hoca koyu bir FB taraftarı idi. Öylesine koyu ki ESOGÜ ilk ambleminin rengi bile sarı-lacivert idi.**

Esat Hocayı tanıdığım ve devam eden yıllardaki artan ilişkilerim içinde onun çok önemli bir özelliğine hayranlıkla şahit oldum. O da nedir? dersiniz tek cevapla; **Hafızası.** Gerçekten hoca da unutmama mefhumu yok idi. İnanılmaz bir şekilde tarihleri, olayları, kişileri ve akan hayatın çok büyük kesitlerini hatırlayan ve bunları güncel yaşamı ile bütünleştirebilen bir hafızası vardı. Hekimlik mesleğinde eğitim sırasında, uygulama pratiğinde hafıza önemlidir ama bunun aşırı güçlü olma şartı da yoktur. Ben gerek meslek hayatımda gerekse günlük yaşamımda az sayıda çok güçlü hafızası olan insan hatırlarım, ama inanın Esat Hocanın yeri bu az sayıdaki insan içinde en önde gelenlerdendir.

Esat Hocayı Eskişehir'e ilk geldiğim yıllarda yukarıda da bahsettiğim gibi Emirdağ ile bütünleşmesi ile tanınmanın dışında bilimsel kişiliği açısından da TCDD Hastanesinde düzenlediği seminer ve konferans aktiviteleri ile de tanıma fırsatı buldum. Esat Hoca İstanbul'da geçen başarılı yılları sonrasında, Amerika'da ağırlıklı Karaciğer konusundaki çalışmaları sırasında oluşmuş geniş bir bilimsel platformdaki dostları aracılığı ile konuşmacıları Eskişehir'e yönlendiriyordu. Bazı zamanlar o kadar yoğun ve değerli konferanslar izliyorduk ki sanki TCDD Hastanesi Eskişehir'in ikinci Tıp Fakültesi Hastanesi gibi idi.

Bir bölge hastanesi olan TCDD Hastanesi, çok değerli bir ekiple görev yapan Esat Erenoğlu'na dar gelmeye başlamış ve aşığı olduğu, hayatının gayesini oluşturan üniversite hedefine bu basamaktan sonra ulaşmıştı.

Yıllar yılları kovalarken Esat Hocam ile yollarımızın kesiştiği nokta, benim de ilk kez Eskişehir'de göreve başladığım o zamanki adı ile Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi oldu. Hoca burada Dahiliye Bilimler, Gastro-Enteroloji bilim dalı başkanlığı ve başarılarla dolu Tıp Fakültesi Dekanlığı yaptı ve onun döneminde yıllarca uzaktan seyrettiğimiz Tıp Fakültesi Hastanemize geçildi. Bu birliktelikten itibaren, son görüşme günümüze kadar da sevgi ve saygının eksik olmadığı karşılıklı güven ve inançlılık çerçevesinde bir ilişki sürdürdük.

Sonra Anadolu Üniversitesi kanun ile ESOGÜ'ye dönünce de Esat Hoca başarılarla dolu bilimsel hayatında büyük ideali olan üniversitede, çalışmasının taçlandığı bir göreve layık görüldü ve ESOGÜ Rektörlüğüne atandı. Bu makam, Esat Erenoğlu için ailesine sevdiklerine ve yetiştirdiklerine bırakılacak bir gurur ödülü olmuştur.

Ben Esat Hocanın bu mutlu haberini belki de yüz yüze ilk paylaştığı kişilerden biri oldum. Beni odasına çağırıp bu taze bilgiyi verdi. O anları ve hocanın her zamanki olgunluğu ve sakinliği içindeki tüm benliğini saran huzurlu ifadesini ancak görebilmek için yazılabildik. Bana çok sevgili eşi ile henüz yüz yüze görüşüp bu bilgiyi ve hayatlarının dönüm noktalarından birini paylaşamadığımı ve hemen o sırada yazlıkta olan eşine gitmek üzere yola çıkacağımı ifade ile dekan olarak atamayı düşündüğü çok sevgili kardeşim Sinan Özalp ile ilgili kısa bir süre görüştük ve benden bu değerli kişinin dekanı olması için yardımımı rica etti. Esat Hoca plan ve prensip sahibi ve olayları tesadüflere bırakmayan yapısı içinde bu konuyu da programına alarak o kısa arada bile bana ricasını iletmeyi uygun görmüştü. Sinan Hocayı ikna etmek zor olsa da sonunda plan yürürlüğe girdi ve Esat Erenoğlu Rektör, Sinan Özalp Tıp Fakültesi Dekanı olarak çalışma süreleri içinde üniversite ve fakültenin ilerlemesi için çok değerli hizmetler verdiler.

Üniversite açısından çok doğru olduğuna inandığım kararlar verilmişti. Ancak kaderin cilvesine bakın ki yönetim kadromuz Emirdağlı Rektör ve Sivrihisarlı Dekan birlikteliğinde oluşmuştu.

Şüphesiz bu birliktelik yıllar yılı hep sevgi, saygı içinde ve başarı odaklı gidecekti ve de öyle oldu.

Yıllar sonra benden, tanıdığım Esat Erenoğlu için hazırlanan anı kitapçığına düşüncelerimi yazmam istenilince yukarıdaki günleri tekrar yaşadım ve benim için gerçekten özel bir yeri olduğu için de yazının başlığını **Tanıdığım Bir Özel İnsan: Esat Erenoğlu** olarak koydum.

Ruhu şad olsun. Buradan da ailesine, sevenlerine, Emirdağlılara ve tüm yetiştirdiklerine başsağlığı diliyorum.

PROF. DR. ESAT ERENOĞLU ANISINA

Prof. Dr. H. Hüsrev HATEMİ

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı

1972 yılı sonbaharında askerlik hizmetine başladım. O sırada Sahra Sıhhiye Okulu, Samsun'da idi. Eğitim, aralık ayında sona erdi. Yedek Subay (Tabip Asteğmen) olarak 1973 Ocak'ında Eskişehir'deki 800 yataklı Hava Hastanesine tayin edildim. Yola çıkmadan önce, böyle durumlarda çok defa yapıldığı gibi bazı akraba ve tanıdıklara Eskişehir'de tanıdıkları kimseler olup olmadığını sorarak bazı isimler öğrendim. Bu isimlerin başında da Esat Bey vardı.

Benden on yıl önce İstanbul Tıp Fakültesinden mezun olmuş ve ABD'de ihtisas yaparak doğum yeri olan Emirdağ'a yakın bir il olarak Eskişehir'e yerleşmişti. Devlet Demiryolları Hastanesinin Dahiliye Uzmanı, 1973 Eskişehir'inin ilk doçenti idi. Eskişehir'e yerleşmeye başladığım ilk hafta muayenehanesinde ziyarete gittim. Beni hem meslektaş ciddiyeti hem meslektaş dostluğu havasında karşıladı.

Bu ilk görüşmemizde güzel Türkçesinin ve mizaha eğilimli konuşma üslubunun farkına vardım. Bilginin öneminden bahsederken hekimlerin gösterişten kaçınmaları gereğinden bahsetti. Sözlerine bağlı bir insan olduğunu da onu tanıdıktan sonra anlayacaktım. Şakacıydı fakat alaycı değildi. Güzel giyinmeye önem vermesi de

hekimlik mesleğine saygı uyandırmak içindi. Giyiminden, yaşama tarzından ve araba markasından bahsederek övünen bir kişi olmadı hiçbir zaman.

Eskişehir’de olduğum 15 ayda, Esat Bey belki beş defa Ankara’ya gitti ve bakanlarla Eskişehir’de bir Tıp Fakültesi kurulmasını görüştü. Hiç ümidi kırılmadı. 1981’de Anadolu Üniversitesi kurulunca Doç. Dr. Yılmaz Büyükerşen ve Doç. Dr. Esat Erenoğlu’nun istekleri yerine gelmiş ve hayalleri gerçekleşmiş oldu. Esat Bey büyük bir heyecanla Tıp Fakültesi hâline getirilmiş eski Verem Hastanesinde İç Hastalıkları Anabilim dalında çalışmaya başladı. Zamanla Profesör, Tıp Fakültesi Dekanı ve Osmangazi Üniversitesi ayrılınca oranın rektörü oldu.

1974 Mart’ında ben Cerrahpaşa’ya döndüm ama Esat Bey ile dostluğumuz hep devam etti. 1981’den sonra Eskişehir’de Tıp Fakültesi kurulunca dostluğumuz iş birliği şekline de dönüştü.

Beynimin arşivinde ağabey, meslektaş ve dost olarak Esat Bey yaşamakta. Vefatını hatırlayıp üzüldüğümde onun hayali, çok kullandığı bir deyimle bana “take it easy, take it easy” diyor.

MİNNETLE ANDIĞIM SEVGİLİ HOCAM ESAT ERENOĞLU'NA

Prof. Dr. Cengiz KORKMAZ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Romatoloji Bilim Dalı

Hayatımızın, geleceğimizi belirleyebileceğimiz kısmında payı olan bazı unsurlar vardır. Okuduğumuz kitaplar, yaşadığımız olaylar, deneyimler ve bizi derinden etkileyen kişiler bunlardan en önemlileridir. Bu kişiler hem yaşadıkları ile hem davranışları ile hem de geleceğimizde yer edecek dokunuşları ile belirleyici olurlar. Ağızlarından çıkan bir söz, yaşanmışlıklarından süzülerek aktardıkları deneyimleri bizi etkiler. Yaşamak istediğimiz hayata yerleştirmek istediğimiz renklerden birini ya da birilerini onlardan ödünç aldığımız renklerle oluştururuz. O kişiler bizde kalıcı izler bırakarak aramızdan ayrılır. Onları unutulmaz kılan, içimizdeki vefa duygusunu hep canlı tutan o dokunuşlarıdır.

Çok sevgili hocam Esat Erenoğlu, benim için işte böyle bir insan olmuştur.

Odamdaki Atatürk portresinin sağ alt köşesine yerleştirdiğim sevgili hocamın fotoğrafına her gün bakıyorum ve birçok şeyi tekrar tekrar anımsıyorum.

Literatürü emekli olmasına rağmen yakından takip etmesini, en yeni bilgileri okuyup sentezleyerek bize heyecanla aktarmalarını anımsıyorum. Her yıl eğitim dönemine başlarken eğitim programımızı hocamızın konuşmasıyla açtığımızı, her

zamanki şık giyimi ile bizi büyülerken, yeni bir stajyer heyecanı ile o karmaşık konuları anlatmasını anımsıyorum. Kıvrak zekâsının ürünü esprilerini hiç unutamıyorum. Emirdağ'ın köylerinin özelliklerini, hatta benim doğduğum köyün özelliklerini benden daha iyi bilen ve beni hayretler içinde bırakan bilgisi ile yerel değerlere önem veren yanını; Amerika'daki Dr. Patek ile ilgili anılarını ve yurt dışındaki akademik hayatından sunduğu kesitlerle, yerelden dünyaya açılan bilgi ve deneyim sahibi kişiliğini unutamıyorum.

Şu anda Romatoloji Bilim Dalında öğretim üyesiyim. Bölümümüzde dört öğretim üyesi ile akademik etkinliklerimize devam ediyoruz. Esat Hocamın, Romatoloji ihtisası yapmam konusundaki yardımlarını hiç unutamam. Bölümümüzün bugünlere gelmesinde hocamızın katkısını hiç unutamam. Osmangazi Üniversitesine katılmam konusundaki yardımlarını minnetle anımsarım. İç Hastalıkları Anabilim Dalındaki tüm bölümlerin kurulması ve yetkin öğretim üyelerinin bu kadrolara alınması tek başına hocamızın sayesinde gerçekleşmiştir.

Bende derin izler bırakan, büyük emekleri olan hocamı saygıyla anıyorum.

Nurlar içinde yatın sevgili hocam.

PROF. DR. ESAT ERENOĞLU ANISINA...

Prof. Dr. Nesliar Eser KUTSAL

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıp Fakóltesi

İç Hastalıkları Anabilim Dalı

Öğrencisi olmaktan her zaman gurur duyduğum hocam Esat Erenoğlu ile öğrencilik yıllarımdan başlayan öğretim üyeliği dönemine kadar devam eden birlikte çalışma şansına sahip oldum.

Esat Erenoğlu akademik çalışmanın değerine ve üstünlüğüne inanmış, kendini sürekli geliştiren bir akademisyendi. Yeni uzman olduğu dönemlerde Amerika da Columbia Üniversitesi'nde "Alkol ve karaciğer hastalığı" konusunda yaptığı çalışmalar bugünkü bilgilere ulaşmanın başlangıcı olmuştur. Daha sonra Eskişehir' de İç Hastalıkları bölüm başkanlığı, Dahili Tıp Bilimleri bölüm başkanlığı, Dekanlık, kurucu Rektör olarak görev almış ve Tıp Fakóltesi'nin bugünkü durumuna gelmesinde çok fazla emeği geçmiştir. İç Hastalıkları Bölümü'nde yandalların kurulumuna öncü olarak birçoğumuzun yan dal uzmanı olmamıza vesile olmuş, birçok akademisyenin yurtdışı tecrübesi edinmesinde önemli katkısı olmuştur.

Esat Erenoğlu akademisyenliğinin yanı sıra kişiliği ile de hepimizin rol modeliydi. Her zaman şık, bakımlı, dimdik duruşlu, enerjik ve çalışkandı. Öğrenmeye ve öğretmeye çok değer verirdi. Onun her viziti ders gibiydi. Vizit de her seviyede soru yağmuruna tutulduğumuz için hepimiz çok çalışırdık. Yan dalların kurulmasından sonra da periyodik olarak hepimiz tüm dahiliye hastalarına ortak vizit yapardık.

Bu sayede resmin bütününe görmekten hiç uzaklaşmadık. Yoğun idari görevlerinin olduğu dönemlerde bile klinikten ve asistan eğitiminden hiç ödün vermedi. Hasta ile ilgili son yayınları okur, her zaman güncel bilgileri tartışır, bizi sürekli okumaya motive ederdi. Aynı zamanda bazen konuya uygun bir şiir okur, bazen güncel sosyal konularla ilgili okuduğu bir makaleyi paylaşır, bazen klasik kitaplarından örnek verirdi. Bir akademisyenin bilimsel çalışmalarının yanısıra genel kültürü de çok geniş olmalı derdi. Yaşamın ve kendini geliştirmenin tek yönlü olmaması gerektiğini hep hatırlattı.

Bir işi yaparken heyecan duymuyorsan başarılı olamazsın derdi, kendisi heyecanını emekli olduktan sonra bile yitirmedi, okumaya ve öğrendiklerini paylaşmaya devam etti.

Mesafeli görüntüsünün altında hepimizi iyi gözleyen, özel sorunlarımızda yardımcı olmaya çalışan müşfik bir insan vardı.

Emirdağ ve Fenerbahçe iki önemli tutkusu idi. Emirdağ'lı olmakla hep övünür, kliniğe başvuran Emirdağ'lı hastalara her zaman yardımcı olurdu. Kendi yöremden insanların onlara sahip çıkan birisinin olduğunu bilmeleri beni mutlu ediyor demişti.

Bize kızgın olduğu zamanlarda konuyu Fenerbahçe'nin başarılarına yönlendirmek ortamı yumuşatırdı.

Kendisine danıştığım bir konuda bana “ Her şey beyinde biter, kararını ver ve pes etme” demişti. Kendisi hiçbir konuda pes etmedi. Yoğun çalıştığı bir dönemde hipertroidi ve aritmi tanısı ile hastaneye yatırıldı. Ritim bozukluğu da tiroid hastalığına bağlıydı. İlaç tedavisi ile hipertroidi düzeldi ancak ritim bozukluğu inatçıydı.

İlaç tedavisi işe yaramazsa kronikleşmemesi için kalp ritminin kardiyoversiyon denilen daha komplike bir yöntemle düzeltilmesi gerekiyordu. Bize “Merak etmeyin, karar verdim, ilaçla düzeltereğim onu” dedi ve bir süreliğine evde dinlenmeye gitti. İlaç tedavisinin son gününde kontrole geldi, ritim bozukluğu devam ediyordu. Ertesi gün için kardiyoversiyon tedavisi ve tekrar hastaneye yatış planlandı. O gün geldiğinde ritmi düzelmişti. Kardiyoversiyon tedavisi ve hastaneye yatış yerine işine başladı.

İnanılmaz bir hayat enerjisi vardı. Bana bir kez 68 yaşındaki hastaya yaşlı dediğim için kızmıştı, kendisi hiç yaşlanmadan vefat etti.

Geriye kalan kıymeti gün geçtikçe artan anılar ve özlem.

Saygıyla, minnetle, rahmetle anıyorum.

PROF. DR. ESAT ERENOĞLU İLE İLGİLİ ANILAR

Prof. Dr. S. Sinan ÖZALP

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Kadın Hastalıkları ve Doğum Ana Bilim Dalı

Emekli Öğretim Üyesi

Esat Hocamın beni etkileyen ve örnek alınması gereken birçok özelliği vardı. Bunlardan belki de en çok öne çıkanı onun aile sevgisi, eşine ve çocuklarına olan bağlılığı idi. Çok iyi bir aile babasıydı, çocukları ile örnek bir diyalogu vardı. İkinci ve bütün hayatına yön veren özelliği bilime verdiği önemdi. Çok okur, özellikle kendi alanı ile ilgili gelişmeleri çok iyi izler ve çevresindekilerin de bilimsel gelişmelerini daima desteklerdi. Önemli bir diğer özelliği de memleketi Emirdağ' a olan sevgisi ve bağlılığıydı. Tabii hemşerileri de onunla gurur duyar, Esat Hocalarını el üstünde tutarlardı.

Öğrencilik yıllarımda hocam, aile büyüklerinin sağlık sorunu olduğunda güvenerek danışılan aile dostu bir hekimimizdi. Onun bilgisi ve desteği her zaman için bizi rahatlatmıştır.

Yurt içinde ve ABD' de başarılı bir eğitim sürecinden sonra, yurt dışında ya da Türkiye' de başka bir merkezde görev almayı düşünmeyip de Eskişehir' e yerleşmesi Eskişehir için kesinlikle bir kazanç olmuştur. Eskişehir' de ilk görev yeri olan TCDD Hastanesindeki çalışma sürecinde isim yapmış hocaları konuşmacı olarak davet

ederek, Eskişehir’de önemli bir bilimsel ortam oluşmasına destek vermiştir.

1983’te, Esat Hocam Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanlığına, ben de aynı kurumun Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalına öğretim üyesi olarak atandım. Bu tarihten sonra, aynı çatı altında hocamla yakın paylaşımlarımız oldu. Anabilim Dalı Başkanlığı süresince hocamın, bilim dallarının kurulması ve daha etkin çalışmalarının sağlanması konusunda önemli gayretleri olmuştur. Bu dönemde öğretim üyelerinin yurt içi ve yurt dışı ilişkilerinin güçlendirilerek bilimsel katkılar sağlanmasında da büyük çabası olmuştur. Kendisi ile görüşmelerimizde her zaman, bilimsel gelişmenin temelini insan faktörü olduğunu vurgulamıştır.

Esat Hocam 1991-1993 arasında Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığını yürütmüştür. Onun döneminde Tıp Fakültesi bilimsel yönden ileri bir düzeye ulaşmış, yönetsel yönden de daha güçlü ve saygın bir hâle gelmiştir.

Esat Hocamın dekanlığının tıp fakültemiz için şans olduğunu düşünüyorum. Bu başarının temelinde, dekan olarak her zaman öğretim elemanları ile iletişim hâlinde olması ve pratik zekâsı ile her konuda sorun çözücü bir yaklaşım sergilemesi yatıyordu.

Konuşmalarımızda hep vurguladığı gibi, öğretim elemanlarının bilimsel etkinliğinin artırılması bilim düzeyini yükseltecek, bu bilimsel gelişmeye yansıtacak, bilimsel gelişmişlik ise hizmet kalitesini yükselterek kurumun gelişmişliğini ve kuruma olan hizmet talebini artıracak idi.

Tıp Fakültemiz Anadolu Üniversitesinin bağlıyken, 1993’te kurulan Osmangazi Üniversitesinin bir fakültesi hâline gelmiştir. Osmangazi Üniversitesinin

kurucu rektörlüğüne de Prof. Dr. Esat Erenoğlu atanmıştır. Hocamızın kurucu rektör olarak atanması gerek yeni üniversitemiz, gerekse fakültemiz için çok önemli bir katkı sağlamıştır. Onun önderliğinde seçilmiş olan akademik ve idari kadronun üstün çalışmaları ile tıp fakültemizde, hem kuruluş dönemi zorlukları kolayca aşılmış, hem de bilimsel yönden ve alt yapı açısından daha güçlü hâle gelinmiştir.

Esat Hocam, yeni üniversitenin Tıp Fakültesinin kurucu dekanı (1993-1995) olarak beni ve başhekim olarak da rahmetle andığım arkadaşım, dostum Prof. Dr. Yılmaz şentürk'ü görevlendirmiştir. Esat Hocam gerek deneyimi gerekse kişisel ilişkileri sayesinde mali sorunlar dahil tüm kuruluş dönemi zorluklarını kolayca aşmamızda ve bilimsel yönden de önemli gelişmeler sağlamamızda bize destek olmuştur.

Hocamız emekli olduğu 1998'e kadar öğrencilerin eğitimine çok önem vermiş, öğretim elemanlarının yetişmesine ve yurt dışı olanakları dahil iyi şartlarda eğitim görmelerine hep destek olmuş ve onların başarıları ile gurur duymuştur.

Hocamın emekli olmasından sonraki dönemde de görüşmelerimiz ve sohbetlerimiz devam etmiştir. Bu görüşmelerde hocamın tıbbi konulardaki gelişmeleri izlemesi ve geleceğe ait yorumları benim için her zaman yol gösterici olmuştur.

Sevgili Esat Hocam, tıp bilimine ve tıp fakültemize yaptığınız katkılar unutulmayacaktır. Ben de yetişmesinde emek verdiğiniz bütün öğrencileriniz gibi sizi her zaman sevgi, saygı ve özlemlerle anıyorum.

“YA BEŞİNCİ OLACAKSINIZ YA DA BİRİNCİ”

Ayfer UĞURLU

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Emekli Rektörlük Özel Kalem Müdürü

Eskişehir’de 1970’li yılların ortaları... Bugün olduğu gibi o yıllarda da üniversitenin çekirdeğini Tıp Fakültesi oluşturuyor. Anadolu Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesi de 1950’li yıllarda Göğüs Hastalıkları Hastanesi olarak yapılmış üç katlı bir binada hizmetini sürdürüyor. Eski yapının teknik yetersizliğine karşın fakülte, nitelikli çalışmalarıyla Eskişehir-Kütahya-Afyonkarahisar üçgeninde araştırma ve uygulama hastanesi olarak yoğun talep görüyor.

Fakülte ve hastane yeni kadrolaşma döneminde. Ben de 1978’de, daha sonra hastanenin çekirdek kadrosunu oluşturacak pek çok kıymetli arkadaşım ile çalışmaya başladım. 1980’de Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalının yeni açılan servisinde sekreter olarak görevlendirildim. Kuruluş aşamasında olduğu için akademik kadro ve personel fazla kalabalık değildi. O nedenle herkes birbirini tanıyordu. Uzaktan selamlaştıklarımız arasında yer alan önce doçent sonra da Prof. Dr. Esat Erenoğlu da özenli giyimi, sakin ve herkese mesafeli ama yukardan bakmayan özgüvenli tavrıyla İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı olarak yerleşiyor belleklerimizde.

O günlerden birinde İngilizce bir makaleyi dört kez yazdırıp istediği sonucu alamayan Esat Hoca’ın yazıyı bana verirken başlıkta yer alan cümlesinin memuriyet yaşantımda bir dönüm noktası olacağını elbette bilemezdim.

Kısa sürede yazıyı teslim ettim. Kontrolünü takiben “Bir gün dekan olursam seni yanıma almak isterim” dediğini yıllar içinde unutmuştum bile.

Üniversitenin günümüzdeki kampüsünde, henüz yapımı tamamlanmamış hastanemizde Hastane Müdür Yardımcılığı görevini yürüttüğüm sırada odama gelen Esat Hocamın “Yıllar önce bana verilmiş bir sözün vardı. Ben şimdi dekan olduğuma göre hatırladın değil mi?” sorusuna “Siz dekan olduğunuzda memnuniyetle hocam” dediğimi hemen hatırladım.

Dekan sekreterliği görevimle (1991-1993) başlayan yakın çalışma grubunda yer alışı, Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun Osmangazi Üniversitesi Kurucu Rektörü olarak (1993) atanmasının ardından Özel Kalem Müdürü olarak kesintisiz devam etti. Bu süre içinde kendisini daha yakından tanıdım. Bilimsel ve yönetsel açıdan neler yaptığını, neler başardığını, ne tür sıkıntılarla karşılaştığını bu alanda görev almış akademisyen ve yönetici arkadaşları mutlaka anlatacaklardır. Ben daha çok pek yüze çıkmamış yönlerine değinmeye çalışacağım.

Başlangıçta da değindiğim gibi giyimine kuşamına çok özen gösterirdi. Şıklığından söz ettiğimizde her zaman bu durumu sevgili eşleri Sabahat Hanımefendi'ye borçlu olduğunu gururla dile getirirdi. Öyle ki Rektörlük makamı döşenirken de düzenlemeyi ve mobilya seçimini eşine bırakmıştı.

Ailesine çok bağlıydı ve sağlam bir aile yapısına sahipti. Eşinden yeri gelmişse saygıyla söz ederdi. Çocuklarıyla gurur duyar, torununa ise özel bir sevgi beslerdi (O tarihlerde sadece Burç vardı). Olumsuz bir gelişme olduğunda ya da canının sıkıldığı durumlarda torunundan söz açtığımızda hava hemen yumuşardı.

Herkesle mesafeli ama sakin, kararlı ve özgüvenli bir tavrı vardı. Yavaş yürüdüğü pek görülmezdi. Katlı yapılarda asansör yerine merdiven kullanmayı tercih eder, yanındakilere de önerirdi.

Görevine son derece bağlıydı. Hiçbir zaman dekanlık ve rektörlük zırhının arkasında saklanmadı. Onlar çok önemli ama geçici hizmetlerdi. Erenoğlu Hoca için asıl olan hekimlik ve öğretim üyeliğiydi. Derslerini ve vizitlerini hiç aksatmazdı. Çabasının odağında insan vardı.

Belleği çok güçlüydü ve her zaman belli ilkeler onun için önemliydi. Randevularını hiç aksatmazdı. Fazladan olarak kimseyi bekletmez, kimseyi de beklemezdi. Karşısındaki kim olursa olsun bu konudaki toleransı en fazla 3 dakikaydı. Buluşma bu süre içinde gerçekleşmezse olduğu yeri terk eder, asla geri gelmezdi.

Zaman yönetimi konusunda tam bir uzmandı. Kimse onu koştururken göremezdi. Yemek saati, kahve saati, yürüyüş zamanı hiç değişmezdi. Öğle yemeklerinden sonra içtiği kahve dışında gün içinde onu çay ya da kahve içerken göremezdiniz. Toprak testiden su içme alışkanlığından ise hiç vazgeçmedi.

Dağınıklık, unutkanlık, mazeretler, gereksiz detaylar hep canını sıkardı. Sonuç odaklı kısa ve net konuşmaları tercih eder, aksine durumlarda karşısındaki kim olursa olsun nazıkçe ya da tatlı sertçe uyarırdı. Sesini yükselttiğini, birilerini azarladığını ya da bağırıp çağırdığını hiç duymadık ama özel kaleminin baş sorumlusu ben dahil hepimiz onu sinirlendirmekten korkar ve kaçınırdık. Yukarıda da değindiğim gibi şaşkıncı derecede güçlü bir belleğe sahipti. Rektörlüğü döneminde öğrenci diplomalarını imzalarken hemen her öğrenci hakkında değişik yorumlarda bulunurdu. Kim dalgacı, kim çalışkan, kimin maddi durumu bozuk hepsini bilirdi.

Dış görünüşüyle çevreye karşı ilgisizmiş gibi bir izlenim bırakmasına karşın bu yöndeki özel yeteneği hep dikkatimi çekmiştir.

Ve bir anı. Yeni hastane binamızın açılışını dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel yapacaktı. Eskişehir'in ve dönemin ölçülerine göre devasa denilebilecek o yapının temelini de başbakanlığı döneminde Demirel atmıştı. Dolayısıyla konu siyasi çevrelerin özel ilgisi nedeniyle ayrı bir önem taşıyordu. Doğal olarak biz herkesten çok heyecanlıydık. İşin ilk sorumlularından biri olarak da elbette ben kaygılıydım. Yeni bir üniversite olmanın getirdiği sıkıntılar ise rahatsızlığımızı daha da artırıyordu.

Eldeki olanaklarla kuşkusuz en iyisini yapmaya çalıştık. Açılış için kesilecek kurdeleyi giriş merdivenlerinin iki yanındaki kalın sütunlara bağladık. Fakat tek kurdele ince gelince ikinciyi de ona ekledik. Ancak mesafe uzun olduğu için sarkmayı önlemek düşüncesiyle iki kurdeleyi kendimizce makasın gelme ihtimali olmayan yerlerden toplu iğne ile tutturduk. Ancak yine korkulan oldu ve Cumhurbaşkanı'nın makası toplu iğnelerden birine denk geldi.

O anda görevim gereği "olay yerine" çok yakındım ve kurdeleyi hafifçe yana doğru çekerek makası iğneden kurtardım ve açılışı atlattık. Ama o an rektörümün büyük ölçüde kaygı, biraz da titizlik içerikli bakışını hiç unutamıyorum. Törenden sonra uygun bir zamanda bu konuda bir açıklama yapmak istediğimde; "Her şey çok güzel oldu, ufak tefek aksaklıklara takılmayalım" diyerek konuyu kapatma inceliğini göstermişti.

Sayın Hocam, Sayın Dekanım, Sayın Rektörüm. Işıklar içinde uyu. Unutulmadınız, unutulmayacaksınız.

Kaynakça

1. Prof. Dr. Esat Erenoğlu'nun kendi ifadesi olan metinlerin bir bölümü, Emirdağlılar Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim Vakfı Yayın Organı, 1998. 1(2): 2-8 sayfalarında yayınlanan, Muharrem Kubat ile gerçekleştirdiği röportajdan alıntılanmıştır.

Bu kaynaktan faydalanmak üzere 'Emirdağlılar Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim Vakfı'ndan' gerekli izin alınmış olup, izne ilişkin belge kitabın sonunda yer almaktadır.

Destek ve katkılarından ötürü Emirdağlılar Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim Vakfı Başkanı Sayın H. Murat KAHYA'ya teşekkürü borç bilirim.

2. Prof. Dr. Arın Namal. <https://istanbuliptanitim.istanbul.edu.tr/index.php/istanbul-tip-fakultesi-tarihi/>
3. <https://islamansiklopedisi.org.tr/gureba-hastahanesi>
4. Emir MOLA, Eskişehir Milli Eğitim Müdürü, 26.04.2010.
5. Erenoğlu N ve Erenoğlu C. Ailesinin Gözüyle Keşkeleri Olmadan Yaşayan Bir Bilim İnsanı Prof. Dr. Esat ERENOĞLU. Güncel Gastroenteroloji. 2010;3:126-127.
6. Sarıçam T. Değerli HocamızProfesör Doktor Esat ERENOĞLU Anısına. Güncel Gastroenteroloji. 2010;3:121-125

Değerli Okuyuculara Bilgi Notu;

Kitapta kullanılan görseller Sayın Prof. Dr. Esat ERENOĞLU'nun ailesine ait olup, Kızı Dr. Diş Hekimi Neslihan ERENOĞLU'ndan temin edilmiştir.

Kitapta Sayın Prof. Dr. Esat ERENOĞLU için anı yazısı bulunan değerli yazarların (hocaların) Makaleleri bizzat şahısları ile iletişim kurularak elde edilmiştir.

Nazan Son <nazanson@gmail.com>

RİCA ve İZİN /Nazan ERENOĞLU SON**Hasan Murat KAHYA** <muratkahya@atabirinsaat.com.tr>
Alıcı: Nazan Son <nazanson@gmail.com>

9 Ağustos 2021 17:04

Merhaba Nazan Hanım,
Görüşmemize istinaden aşağıdaki Sayın Pof Dr Esat ERENOĞLU adına bir Hatıra kitabınız için Emirdağ Vakfı'na ait 1998:1(2) ocak-şubat sayılı dergimizden yapmış olduğunuz alıntılar tarafımızdan uygun görülmüştür.Nazik ricanız için teşekkür eder başarılarınızın devamını dilerim.
Saygılarımla

H.Murat KAHYA
Emirdağlılar Vakfı Bşk.

+90 222 233 74 74

emirdaglılarvakfi@hotmail.com

(0222) 234 32 32

0 222 234 32 32

09.08.2021, 16:49, "Nazan Son" <nazanson@gmail.com>:
[Alıntılanan metin gizlendi]

